

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Освітня програма	34026 Середня освіта (Українська мова і література)
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	014 Середня освіта

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	34026
Назва ОП	Середня освіта (Українська мова і література)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	014 Середня освіта
Спеціалізація (за наявності)	014.01 Українська мова і література
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Кулик Олена Дмитрівна, Назаренко Олександра Євгеніївна, Бодик Остап Петрович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	09.01.2023 р. – 11.01.2023 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП <https://bit.ly/3kGa5W1>

Програма візиту експертної групи <http://bit.ly/3XUqYKY>

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Середня освіта (Українська мова і література)», яка реалізується в К-ПНУ імені Івана Огієнка, скерована на підготовку компетентного вчителя української мови і літератури, який здійснюватиме фахову діяльність з опертям на фундаментальні теоретичні знання та здобуті практичні професійні навички, володітиме методологією наукового дослідження, сучасними ІКТ, розв'язуватиме проблеми щодо організації освітнього процесу з української мови і літератури в ЗЗСО (старша школа / профільна середня освіта) в нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів. Здійснена акредитаційна експертиза уможливила встановити про відповідність ОП визначеним критеріям, зокрема: - зв'язок цілей ОП зі Стратегією розвитку К-ПНУ, врахування тенденцій розвитку ринку праці, спеціальності, а також інтересів зацікавлених сторін при розробленні ОП; - відповідність змісту ОП та її чіткої структури вимогам законодавства та предметній області спеціальності 014 Середня освіта, наявність логічної системи ОК, що уможлиблює зреалізувати заявлені цілі й очікувані результати навчання; - чіткість і зрозумілість правил прийому на зазначену ОП, що не містять дискримінаційних положень і відповідають вимогам законодавства; - відповідність загальноєвропейським принципам правил визнання результатів навчання, отриманих в інших ЗВО (академічна мобільність, результати неформальної освіти); - розуміння специфіки обміну інформацією, усвідомлення власної ролі в забезпеченні якості освіти усіма долученими до реалізації ОП (керівник, менеджмент ЗВО, НПП, ЗдВО, студентське самоврядування, адміністративний персонал, допоміжні структурні підрозділи, випускники, роботодавці); - орієнтованість ЗВО на інтернаціоналізацію, про що свідчить залучення до освітнього процесу фахівців у галузі (українських і закордонних), участь НПП в міжнародному дискурсі (стажування, проекти, зокрема грантові, робота в редколегіях зарубіжних наукових видань й ін.); - цифровізація доступного та безпечного освітнього середовища, дотримання цінностей академічної доброчесності, підтримка учасників освітнього процесу; - наявність оприлюдненої на офіційних вебресурсах К-ПНУ та його структурних підрозділів необхідної інформації щодо організації освітнього процесу в ЗВО та вдосконалення якості ОП; - потужний кадровий склад, активна наукова діяльність та системний підхід до професійного розвитку НПП; - належний рівень матеріально-технічного забезпечення та організована система різноаспектної підтримки ЗдВО; - розвинена дієва внутрішня система забезпечення якості вищої освіти. Вивчення відомостей про самооцінювання ОП, аналіз ОП і НП та результати опитування під час дистанційної експертизи дозволили ЕГ зробити висновок, що виявлені слабкі сторони й недоліки не є суттєвими та потребують усунення у процесі вдосконалення ОП, і встановити за переважною більшістю критеріїв рівень відповідності «В». За критерієм 6, що має інноваційний/взірцевий характер, встановлено рівень відповідності «А».

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

Сильні сторони: 1. Цілі ОП та бачення перспектив її розвитку, продемонстроване розробниками, корелюють із пріоритетними напрямками розвитку К-ПНУ та скомуніковані з усіма зацікавленими сторонами освітнього процесу. 2. Тісні зв'язки проектною групою ОП (до складу якої входять представники ЗдВО та роботодавців) з академічним середовищем, зокрема із ЗВО регіону та України, а також провідними вітчизняними науковими установами в галузі, що дозволяє забезпечити актуальне наповнення змісту ОП, підтримувати високий професійний рівень кадрового складу. 3. Наявність потужної документальної бази, яка регламентує особливості освітнього процесу, пов'язаних із функціонуванням К-ПНУ, зокрема і на відповідній ОП; доступність та відкритість ЗВО; своєчасність відображення інформації на офіційному вебсайті ЗВО; функціонування відпрацьованої системи визнання результатів навчання, здобутих в межах академічної мобільності та/або неформальної освіти. 4. Розгортання процесу інтернаціоналізації ЗВО, про що свідчить динаміка і багатий досвід участі НПП у міжнародних стажуваннях та проектах, зокрема грантових (<http://surl.li/ebsji>; <http://surl.li/escmo>; <http://surl.li/escmo>; <http://surl.li/escmo>), що сприяє імплементації зарубіжного досвіду під час удосконалення змісту ОК ОП. 5. Оцінювання поточної успішності ЗдВО шляхом автоматизованої перевірки практичних робіт в системі Moodle на дотримання академічної доброчесності (за допомогою Unichek), що додатково забезпечує об'єктивність контролю. 6. Публікаційна активність у наукових виданнях Scopus і Web of Science (2021 р. – 18, 2022 р. – 13); членство НПП у низці професійних та/або громадських об'єднань (Центр українсько-європейського наукового співробітництва, УАДО, й ін.); стимулювання розвитку майстерності НПП, зокрема й через Проект ЗВО «Школа професійного розвитку викладачів К-НПУ», до якого, як лектори, долучені НПП, які реалізують ОП. 7. Матеріально-технічна база та фінансові ресурси К-ПНУ вповні забезпечують досягнення визначених цілей та ПРН за ОП, сприяє всебічному розвитку та розкриттю внутрішнього потенціалу ЗдВО; успішне застосування на практиці механізму вирішення конфліктних ситуацій із залученням до обговорення та прийняття рішень осіб, які не мали б конфлікту інтересів. Позитивні практики: 1. ЗдВО своєчасно та повною мірою інформуються про цілі, зміст, програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання навчальних досягнень із застосуванням різних каналів зв'язку. 2. Запроваджено щомісячні зустрічі з керівником ЗВО у нестандартному форматі питання-відповідь «Кава з ректором». 3. Створено ефективну розгорнуту та відпрацьовану систему збору та обробки інформації через анкетування; підтримка подальшого зв'язку з випускниками через залучення їх до різних проектів ЗВО, зокрема «Історія успіху». 4. Функціонування інтуїтивних доступних та інформативних сайтів, власне, ЗВО та його структурних підрозділів.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. ЕГ простежила не повною мірою усвідомлення стейкхолдерами себе як активних учасників процесу, здатних впливати на визначення цілей та змісту ОП. Рекомендуємо: удосконалити механізм залучення ЗдВО до обговорення ОП та внесення змін до них із метою реалістичного долучення та впливу ЗдВО на їх зміст, а також кращого комунікування їх цілей. 2. З урахуванням того, що для 7 рівня НРК та другого циклу вищої освіти Рамки

кваліфікацій Європейського простору вищої освіти відображені вимоги щодо володіння академічною іноземною мовою, дискусивною вважаємо відсутність в обов'язковій частині ОП ОК, який охоплював би питання вивчення ІМ для наукових цілей/ІМ в науково-професійному спілкуванні та повною мірою забезпечував би лінгвістичну компетентність (СКО2) та ПРН13. Окрім того, відповідний ОК відсутній і в каталозі НД вільного вибору ЗдВО. Рекомендуємо: під час чергового оновлення ОП внести відповідну дисципліну як ОК загальної підготовки або за вибором ЗдВО. 3. Низький рівень залучення ЗдВО до перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальний спосіб. Рекомендуємо: заохочувати ЗдВО визнавати результати навчання, здобутих у межах академічної мобільності та/або неформальній освіті, які можна перезарахувати як частину або цілий ОК через внесення відповідної графі в індивідуальний графік студента та започаткування щосеместрового звітування. 4. Наявність у силабусах ОК 01, ОК 09, ОК 10, ОК 11 інформації, що суперечить ОП в аспекті очікуваних результатів навчання; в ОК 01, ОК 03, ОК 5, ОК 9, ОК 11 надлишкової інформації, що унаочнює ЗУНівську парадигму; відсутність в ОК 01, ОК 02, ОК 05, ОК 06, ОК 09 наукових праць НПП, які забезпечують викладання ОК. Рекомендуємо: викладачам, хто забезпечує викладання означених ОК, увідповіднити зміст силабусів щодо результатів навчання; вилучити складники «знати», «вміти»; доповнити список літератури власними публікаціями. 5. Несистемне залучення професіоналів-практиків до роботи ЕК. Рекомендуємо: посилити вектор взаємодії з учителями-практиками місцевих та регіональних ЗЗСО шляхом щорічного залучення їх до роботи ЕК. 6. Відсутність практики підписання НПП й ЗдВО Декларації про дотримання академічної доброчесності. Рекомендуємо: ЗВО розробити зазначену Декларацію, яка слугуватиме підтвердженням факту ознайомлення НПП й ЗдВО із наслідками порушення академічної доброчесності та зобов'язань її дотримуватися шляхом підписання. 7. Наявність усіх матеріально-технічних ресурсів, які повною мірою покривають різноманітні запити учасників освітнього процесу та дозволяють повноцінно розвивати свій потенціал. Рекомендуємо: удосконалювати матеріально-технічну базу відповідно до концепції розвитку ЗВО. 8. Роль ЗдВО у здійсненні процедур моніторингу якості ОП має переважно дорадчий характер та не дозволяє чітко простежити реальний вплив на структуру та зміст ОП. Рекомендуємо: удосконалити систему фіксації конкретних пропозицій ЗдВО щодо якості ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Основна мета ОП «Середня освіта (Українська мова і література)» сфокусована на підготовці ерудованих конкурентоздатних фахівців – учителів української мови і літератури, які володіють фундаментальною теоретичною базою фахових дисциплін, методологією наукового дослідження, сучасними інформаційними технологіями, здатні розв'язувати проблеми щодо організації освітнього процесу з української мови і літератури в ЗЗСО (старша школа/профільна середня освіта) в нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної й етичної відповідальності, готових до творчої науково-педагогічної діяльності, безперервної самоосвіти та професійного самовдосконалення (див. ОП-2022). Особливість ОП полягає в тяглоті традицій підготовки вчителів української мови і літератури з початку функціонування К-ПНУ (1918 р.), зорієнтованості її змісту на спеціальній освіті в предметній області «Середня освіта (Українська мова і література)», що передбачає фундаментальну психолого-педагогічну, методичну та практичну підготовку ЗдВО, інтеграцію знань і розв'язання складних задач у широких/мультидисциплінарних контекстах, проведення наукових досліджень і здійснення інновацій. Унікальність ОП підтверджується багаторічним досвідом діяльності у ННУФЖ, зокрема й на кафедрі української мови, де реалізується ОП, наукових шкіл («Актуальні проблеми українського мовознавства та лінгводидактики», «Проблема традицій та новаторства в літературі: компаративні аспекти»), Центру огієнкознавства та регіональних напрацювань навчально-наукових лабораторій (літературного краєзнавства, етнології та діалектологічних досліджень). ОП розроблена 2016 р. з урахуванням місії К-ПНУ, спрямованої на ефективність і якість реалізації освітньої, наукової, міжнародної, культурно-просвітницької базових компонент. Реалізація ОП чітко корелює зі стратегічними напрямками та завданнями ЗВО, визначеними у «Стратегії розвитку К-ПНУ імені Івана Огієнка на 2020-2030 рр.» (<http://bit.ly/3H8TtPt>), зокрема в контексті сприяння сталому розвитку суспільства шляхом підготовки конкурентоспроможного людського капіталу та створення умов для освіти впродовж життя; інтеграції з ринком праці; міжнародної інтеграції та інтеграції у Європейський простір вищої освіти тощо, що реалізовано в рамках систематичного оновлення ОП, через широке залучення зовнішніх стейкгольдерів до обговорення ОП та реалізації освітнього процесу, через активізацію роботи з пошуку міжнародних партнерів та укладення договорів, релевантних для реалізації ОП. Окрім того, науково-професійний вектор та унікальність ОП підтверджують положення Концепції освітньої діяльності ЗВО (п. 4. Статуту К-ПНУ, <https://bit.ly/3iFIUKa>). Всі ці факти підтверджені під час «он-лайн»-зустрічі 1 із керівництвом К-ПНУ та гарантом ОП, а також у ході співбесіди з іншими фокус-групами. Отже, можемо стверджувати про чіткість формулювання цілей ОП, їхню відповідність місії К-ПНУ та цілям стратегічного розвитку.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Цілі ОП-2022 та ПРН визначено з урахуванням позицій і потреб стейкхолдерів. Під час онлайн-зустрічей (2, 3, 4, 7, 8) ЕГ з'ясувала, що механізм урахування пропозицій стейкхолдерів у процесі формування ОП, її цілей та ПРН реалізується через обговорення ОП на різних спільних заходах (зустрічі, лекції, методичні семінари, круглі столи) ННУФЖ, на засіданнях кафедр української мови та історії української літератури та компаративістики (див. Витяги із протоколів розширених засідань кафедр*). Проводяться анкетування в інформаційно-освітньому середовищі К-ПНУ («Освітня програма спеціальності очима ЗдВО» (<https://bit.ly/3WhShO2>), «Анкета випускника» (<https://bit.ly/3QRez8g>), «Анкета роботодавця» (<https://bit.ly/3XDMh3h>), «Оцінювання якості ОПП «Середня освіта (Українська мова і література)»» (<https://cutt.ly/EBLzlcfc>), «Анкета зауважень і пропозицій до ОПП «Середня освіта (Українська мова і література)» 2022 р.» (<https://cutt.ly/VBLz91t>), а також реалізується в соцмережах проєкт «Кава з ректором» (<http://bit.ly/3GLQESX>). На сайті К-ПНУ (<http://bit.ly/3COBg7d>) у вільному доступі розташовано пул анкет, результати яких опрацьовуються двічі на рік (<http://bit.ly/3H9Yebv>). Позицію академічної спільноти та роботодавців висвітлено в рецензіях на ОП: к. філол. н., проф. кафедри української мови та методики її навчання УДПУ ім. Павла Тичини Тищенко Т.; д. пед. н., проф., першого проректора з навчальної та науково-педагогічної роботи ДЗ «ПНПУ ім. К.Д. Ушинського» Копуса О.; директорки К-П ліцею №9 ім. А. М. Трояна Осадчук Н. та підтверджено угодами про бази практик (<https://cutt.ly/tMVIVNz>). Враховуючи пропозиції та зауваження внутрішніх (ЗдВО, НПП) і зовнішніх стейкхолдерів (роботодавців, учителів української мови і літератури ЗЗСО), в оновленій ОП-2022: - професійну кваліфікацію ЗдВО сформульовано так: «Магістр середньої освіти (Українська мова і література)». Вчитель української мови і літератури закладу загальної середньої освіти»; - щодо методичної підготовки: введено ООК 04 (ПРН 01-19), ООК 08 (ПРН 01-08, 10, 12-19) та ООК 09 (ПРН 01-09, 11-19); - щодо психолого-педагогічної підготовки: введено ООК 02 (ПРН 01-05, 07, 12-19), ООК 03 (ПРН 01, 03-04, 07, 13-15, 19); - щодо практичної підготовки: збільшено обсяг виробничої практики до 18 кредитів (ООК 11 (9 кредитів) (ПРН 01-19), ООК 12 (9 кредитів) (ПРН 01-19); розширено перелік НД вільного вибору за рахунок введення ООК ОП-2021. Отже, аналіз змісту ОП, а також продемонстрована під час візиту ЕГ співпраця розробників ОП зі стейкхолдерами дозволяє стверджувати про загалом врахування інтересів різних груп стейкхолдерів на етапі формування ОП. Водночас простежуємо потенціал для більш глибокої взаємодії з представниками ЗдВО та випускників ОП в контексті комунікування її цілей та оновлення ОК. Активніше залучення ЗдВО, а також здобувачів бакалаврського рівня, дозволило б актуалізувати ОП до безпосередніх потреб майбутнього фахівця. *Тут і далі посилання на документи, надані ЗВО у відповідь на запит ЕГ 05.01.2023 р.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

ЕГ підтверджує, що визначення цілей та ПРН ОП-2022, вивчення потреб ринку праці здійснювалося проєктною групою: 1) на основі аналізу відкритих джерел, 2) налагодженої взаємодії із ЗВО, які здійснюють підготовку за аналогічними ОП (<https://bit.ly/3iHo5em>) та 3) моніторингу запитів роботодавців щодо підготовки вчителів української мови та літератури для ЗЗСО К-П та регіону. З урахуванням з'ясованих потреб було визначено фокус ОП на «спеціальну освіту в предметній області «Середня освіта (Українська мова і література)»» (ОП-2022). На онлайн-зустрічах з ЕГ представники адміністрації ЗВО (Н. Осадчук, Н. Золочевська) наголосили на зорієнтованості власної діяльності на регіональний ринок праці, розробники ОП (Б. Коваленко, А. Попович), адмінперсонал (Н. Дзюбак, зав. практики К-ПНУ; В. Адамовський, керівник відділу профроботи, доунівер. підготовки та сприяння працевлаштуванню випускників ЗВО) засвідчили систематичне його вивчення, зокрема завдяки зворотному зв'язку із К-П та регіональними ЗЗСО під час організації практичної підготовки ЗдВО, а також через співробітництво з відділами/управліннями освіти, центрами зайнятості К-П та Хмельницької області (<http://bit.ly/3GPNddM>). Водночас, працевлаштування випускників ОП, як засвідчили зустрічі ЕГ (2, 3, 7), не обмежене виключно Хмельницькою обл. Вивчення українського та закордонного досвіду реалізації аналогічних ОП відбувається через взаємодію з академічними установами під час стажувань і міжнародних конференцій, а також у межах укладених договорів про співпрацю, які оприлюднено на сайті К-ПНУ та КУМ (bit.ly/3GPNddM, <https://bit.ly/3iHo5em>). Під час спілкування з розробниками ОП було з'ясовано, що у процесі проєктування ОП-2022 були проаналізовані аналогічні освітні програми, що реалізуються в українських (УДПУ імені Павла Тичини, ЖДУ імені Івана Франка, ХНУ), а також європейських ЗВО (Університет ім. Масарика у Брно (Чехія), Куявський університет у Влоцлавеку (Республіка Польща), Університет ім. Адама Міцкевича у Познані (Республіка Польща), вивчення яких відбувалось, зокрема, під час закордонних стажувань НПП (Л. Марчук, А. Попович). Структуру та зміст згаданих освітніх програм, результати участі НПП у міжнародних проєктах було взято до уваги та адаптовано відповідно до фокусу ОП, передусім через акцент на теоретичний і практичний складники (ООК 02 (ПРН 01-05, 07, 12-19); ООК 03 (ПРН 01, 03-04, 07, 13-15, 19), ООК 11 (ПРН 01-19) та ООК 12 (ПРН 01-19)) та методиці навчання української мови в старшій школі (ООК 08 (ПРН 01-08, 10, 12-19)). Отже, можемо стверджувати про врахування під час проєктування ОП тенденцій розвитку спеціальності, а також досвіду реалізації подібних освітніх програм в українських та закордонних ЗВО.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП «Середня освіта (Українська мова і література)» другого (магістерського) рівня вищої освіти була розроблена та ухвалена на засіданні вченої ради університету 2016 р. (протокол № 4 від 28.04.2016 р.) (введена в дію наказом ректора № 135 від 14.06.2016 р.), згодом оновлена, відповідно до Професійного стандарту, та затверджена в редакції 2021 р. (засідання вченої ради К-ПНУ (протокол № 4 від 25.03. 2021 р.)), в редакції 2022 р. (накази ректора № 46-ОД від 12.04. 2022 р. та № 69-ОД від 01.06. 2022 р.) за відсутності затвердженого Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 01 Педагогіка / Освіта спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література). Визначені в ОП-2022 ПРН відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для 7 кваліфікаційного рівня, другого циклу вищої освіти Рамки кваліфікацій Європейського простору вищої освіти та узгоджені з цілями ОП. Зокрема, ОП-2022 р. дозволяє набуті спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у галузі 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичного осмислення проблем у галузі (ПРН02, ПРН03, ПРН08, ПРН10, ПРН11, ПРН12, ПРН13, ПРН16, ПРН19); розвинути спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень із методики навчання української мови/літератури в старшій школі (ПРН15, ПРН16, ПРН17, ПРН18, ПРН19), здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних контекстах (ПРН08, ПРН13), здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності (ПРН13, ПРН18, ПРН19); набуті здатності зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються (ПРН05, ПРН06, ПРН10, ПРН11, ПРН12), управляти робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів (ПРН01, ПРН04, ПРН10, ПРН11, ПРН14, ПРН17); розвинути відповідальність за внесок до професійних знань і практики (ПРН07) та здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії (ПРН07).

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Сильні сторони: - цілі ОП «Середня освіта (Українська мова і література)» та бачення перспектив її розвитку, продемонстроване проектною групою, корелюють зі стратегічними напрямками розвитку К-ПНУ, визначеними в «Стратегії розвитку К-ПНУ імені Івана Огієнка на 2020-2030 роки» та скомуніковані з усіма зацікавленими сторонами освітнього процесу; - цілі ОП і ПРН визначені з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, потреб ринку праці, галузевого й регіонального контекстів. Позитивні практики: проектна група ОП, до складу якої входять і представники роботодавців та ЗдВО, вибудувала тісні зв'язки з академічним середовищем, зокрема із закладами вищої освіти регіону та України, а також провідними вітчизняними науковими установами в галузі, що дозволяє забезпечити актуальне наповнення змісту ОП, підтримувати високий професійний рівень кадрового складу.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Слабкі сторони: у К-ПНУ розроблена достатньо чітка процедура залучення різних груп стейкхолдерів до проектування освітніх програм. Однак, під час спілкування зі студентами та випускниками, ЕГ простежила не повною мірою усвідомлення цією групою зацікавлених сторін себе як активних учасників процесу, здатних впливати на визначення цілей та змісту освітньої програми. Рекомендуємо удосконалити механізм залучення здобувачів освіти до обговорення освітніх програм та внесення змін до них із метою реалістичного долучення та впливу здобувачів вищої освіти на їх зміст, а також кращого комунікування їх цілей через упровадження дієвих форм співпраці ЗдВО або їх представників та групи забезпечення ОП, зокрема відкритих зустрічей, круглих столів під час чергового перегляду та оновлення ОП.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

Здійснений ЕГ аналіз дозволяє стверджувати, що ОП відповідає вимогам Критерію 1 в контексті: формулювання цілей ОП та їхнього зв'язку зі Стратегією розвитку К-ПНУ (підкритерій 1.1), врахування під час її розроблення інтересів різних груп стейкхолдерів (підкритерій 1.2) та тенденцій розвитку спеціальності (підкритерій 1.3).

Визначені в ОП ПРН відповідають вимогам Національної рамки кваліфікацій для 7 кваліфікаційного рівня другого циклу вищої освіти (підкритерій 1.4). К-ПНУ реалізує послідовну політику взаємодії зі ЗДВО та здійснює широке коло заходів із залучення студентів до управлінських процесів. Визначена ЕГ слабка сторона суттєво не впливає на загальну якість ОП, а тільки підкреслює вектор подальшого удосконалення системи, яка вже існує. Рівень відповідності Критерію 1 визначаємо як В.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ЕГ, працюючи з наданими К-ПНУ документами, з'ясувала, що загальний обсяг ОП «Середня освіта (Українська мова і література)» (в редакціях 2021 р. і 2022 р.) та відповідного навчального плану до ОП становить 90 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам чинного законодавства у сфері вищої освіти, зокрема НРК до 7-го рівня вищої освіти та ЗУ «Про вищу освіту», а також внутрішній нормативній базі ЗВО (<https://bit.ly/ziRZoPn>). Зустрічі ЕГ з адміністрацією та НПП підтвердили практику модернізації ОП відповідно до змін законодавства в освітній галузі. Обсяг обов'язкових освітніх компонентів циклу загальної підготовки становить 3 кредити (3,3%), обсяг обов'язкових компонентів циклу професійної підготовки – 64 кредити ЄКТС (71,1%). На вибіркові дисципліни відведено 23 кредити ЄКТС (25,6%), що відповідає вимогам законодавства. Окрім того, ОП передбачає практичну підготовку (ООК 11 «Виробнича педагогічна практика» та ООК 12 «Виробнича переддипломна педагогічна практика») загальним обсягом 18 кредитів ЄКТС (20% обсягу ОП), яка спрямована на становлення здобувача вищої освіти як вчителя української мови і літератури ЗЗСО. Отже, можемо стверджувати про дотримання в ОП визначеного у чинному законодавстві обсягу в кредитах ЄКТС для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Зміст ОП загалом має чітку структуру, ОК становлять логічну взаємопов'язану систему, яка сукупно формує компетентності, які потрібні для інтеграції знань щодо здійснення інновацій і розв'язання складних задач у широких/мультидисциплінарних контекстах, а також проблем у галузі ЗСО у процесі педагогічної та дослідницької діяльності. Відповідно до СЛС та НП ОП розділена на цикли ОК загальної та профпідготовки, включно із практикою, написанням кваліфікаційної роботи та ВОК. ОК ЗП спрямований на розвиток спеціалізованих умінь, необхідних для здійснення наукового дослідження (ООК 01 - ПРН03, ПРН07, ПРН12, ПРН15-19). ОК ПП спрямовані на формування: 1) системи педагогічних знань щодо організації освітнього процесу в старшій школі/профільній середній освіті (ООК 02 - ПРН01-05, ПРН07, ПРН12-15), нових технологій навчання укр. мови і літератури в старшій школі/профільній середній освіті (ООК 04 - ПРН01-19), 2) психологічних знань (ООК03 - ПРН01, ПРН03-04, ПРН07, ПРН13-15, ПРН19), 3) філологічних знань щодо здійснення літературознавчого та лінгвістичного аналізів тексту (ООК 06 - ПРН08-09, ПРН11-13, ПРН15-19), (ООК 07 - ПРН08, ПРН10, ПРН12-13, ПРН15-19), 4) здатності до ефективної комунікації державною мовою (ООК 10 - ПРН08, ПРН12-13, ПРН15, ПРН17-19), розширення знань із методик навчання укр. мови та літ-ри в старшій школі (ООК08 - ПРН01-08, ПРН10, ПРН12-19), (ООК09 - ПРН01-09, ПРН11-19), вивчення сучасної укр. літ-ри (ООК 05 - ПРН03-04, ПРН06, ПРН08-09, ПРН11, ПРН13-19). Логічними у структурі ОП є проходження виробничих педагогічної та переддипломної педагогічної практик (ООК 11 та ООК 12 - ПРН01-19), а також написання кваліфікаційної роботи (ООК 13 - ПРН06, ПРН08, ПРН12, ПРН15-19). Отже, структура та зміст ОП загалом дозволяють досягнути заявлених цілей та ПРН, з окремими заувагами: 1) з урахуванням того, що для 7 рівня НРК, другого циклу ВО РКЕПВО відображені вимоги щодо володіння академічною іноземною мовою, дискусивною вважаємо відсутність в обов'язковій частині ОП ОК, який охоплював би питання вивчення ІМ для наукових цілей/ІМ в науково-професійному спілкуванні та повною мірою забезпечував би лінгвістичну компетентність (СКО2) та ПРН13. Як було з'ясовано під час зустрічей (2, 3), частково питання вивчення ІМ ЗДВО даної ОП забезпечується через опрацювання іншомовних джерел, які використовуються при написанні наукових робіт (тез, статей, кваліфікаційної роботи), а також вивчення ІМ у формі факультативу як додаткової освітньої послуги. Окрім того, ЕГ відмітила відсутність відповідного ОК і в каталозі НД вільного вибору ЗДВО (<https://bit.ly/3WlljMK>). Вважаємо, що варто внести відповідну дисципліну до ОП як ОК загальної підготовки або за вибором ЗДВО, як-то відзначено у Концепції навчання ІМ У К-ПНУ до 2030 р. (<http://bit.ly/3ZDnuOB>); 2) ЕГ зафіксувала певну невідповідність щодо назви ООК 07 – «Лінгвістична інтерпретація тексту: комунікативний та структурний аналіз» в ОП-2022 та «Лінгвістичний аналіз художнього тексту» в НП-2021.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП зорієнтований на предметну область спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література). ЕГ простежує відповідність змісту ОП об'єктам вивчення та діяльності предметної області, що підтверджується

поєднанням ОК загальної (ООК 01), професійної (ООК 02–10) та практичної (ООК 11-12) підготовки і передбачає розвиток та формування усіх необхідних компетентностей для успішної реалізації майбутніх учителів української мови і літератури ЗЗСО. ОП відповідає теоретичному змісту предметної області, адже передбачає осмислення основних понять, концепцій, принципів та їх використання для пояснення фактів та прогнозованих результатів у галузі середньої освіти за відповідною спеціальністю, зокрема розгляд сучасних тенденцій у галузі методики навчання української мови та літератури. Освітня програма передбачає інтеграцію професійних знань із методики наукових досліджень (ООК 01), актуальних питань сучасної педагогіки (ООК 02), психології освіти (ООК 03), нових педагогічних технологій у навчанні української мови і літератури (ООК 04), методик навчання української мови (ООК 08) та літератури (ООК 09) в старшій школі, сучасної української літератури (ООК 05), українського термінознавства (ООК 10), а також літературознавчого аналізу та інтерпретації художнього твору (ООК 06) та лінгвістичної інтерпретації тексту: комунікативний та структурний аналіз (ООК 07), що у поєднанні з практичною підготовкою (ООК 11, ООК 12) забезпечує передумови для успішної педагогічної діяльності у ЗЗСО, а також проведення педагогічного дослідження. Вибіркові дисципліни (Інноваційні парадигми мовознавства XXI століття, Сучасні напрями лінгвістичних досліджень, Культура наукової мови, Міфосвідомість в українській літературній традиції, Дисидентський дискурс української літератури ХХ століття, Українська література в європейському контексті, Література української діаспори) поглиблюють інтегральну, загальні/фахові hard skills/soft skills та спрямовані на підсилення ПРН, досягнутих за рахунок обов'язкових компонент. Отже, можемо стверджувати про відповідність змісту ОП предметній області спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література).

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Формування індивідуальної освітньої траєкторії (ІОТ) на рівні магістерської ОП-2022 включає такі компоненти: 1) розроблений механізм навчання за індивідуальним навчальним планом (п. 5.4 Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ, <https://bit.ly/3WiG7UT>) / індивідуальним графіком (Порядок навчання ЗдВо за індивідуальним графіком у К-ПНУ, <https://bit.ly/3zwcwD2V>); 2) вибірковий блок дисциплін (<http://bit.ly/3WkH92I>). Здійснення ІОТ ЗдВО регламентують: Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ ім. Івана Огієнка (зі змінами) (<https://bit.ly/3WiG7UT>), Положення про порядок реалізації права на вибір навчальних дисциплін здобувачами вищої освіти в К-ПНУ (нова редакція) (<https://bit.ly/3J1QKc1>), Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу К-ПНУ (нова редакція) (<https://bit.ly/3wgSsOM>), Порядок визнання результатів навчання здобувачів вищої освіти, отриманих шляхом здобуття неформальної/інформальної освіти в К-ПНУ (<https://bit.ly/3kueNpq>). ОП передбачає вибір дисциплін обсягом 23 кредити ЄКТС (25,6% від загального обсягу ОП), що відповідає ЗУ «Про вищу освіту». Відповідно до Положення про порядок реалізації права на вибір навчальних дисциплін ЗдВО в К-ПНУ обсяг навчальних дисциплін (НД) за вільним вибором становить не менше як 25% загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для цього рівня вищої освіти. Прозору і дієву процедуру докладного порядку формування та вибору НД ЗдВО викладено у зазначеному Положенні (розділ ІІ), що було підтверджено фокус-групами. Інформування про вибіркові НД здійснюється через офіційний сайт К-ПНУ та ННУФЖ, на кафедрах (КУМ та КІУЛК) і безпосередньо через зустрічі з НПП, які викладають ці дисципліни. Силабуси вибіркових ОК розміщено у вільному доступі на сайтах кафедр (напр., <https://bit.ly/3J1VRsJ>). Під час аналізу ЕГ констатувала, що у НП-2021 виокремлено 6 НД вільного вибору студента, а загальна кількість таких НД, визначених кафедрами, дорівнює 9 (<https://bit.ly/3WljMK>). З точки зору ЕГ кількість запропонованих НД для вільного вибору є замалою. У нормативних документах чітко прописано алгоритм формування ІОТ, укладання індивідуального плану студента та затвердження індивідуального графіка навчання. Здобувачі під час «он-лайн»-зустрічі з підтвердили, що ознайомлені з процедурами вибору дисциплін і навчаються за індивідуальними навчальними планами. ЕГ пояснили, що відпрацювання навчальних занять за індивідуальним графіком можливе у години консультацій викладачів. Отже, нормативна база К-ПНУ, а також структура та особливості реалізації ОП передбачають можливість для формування здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка в К-ПНУ органічно поєднується із вивченням педагогічних, психологічних, методичних та філологічних дисциплін. У процесі підготовки до пробних і залікових занять, позакласних заходів, ЗдВО керуються установками, отриманими під час вивчення курсів методик профілюючих дисциплін. Методистами кафедр (КУМ та КІУЛК) проводиться систематична і послідовна робота із забезпечення ЗдВО необхідною методичною літературою із фахових дисциплін. Перед проходженням практики передбачено проведення настановчих конференцій, після закінчення практики – звітних конференцій – заслуховування звітів керівників груп, старост груп та студентів. ОП передбачає 18 кр. ЄКТС для практичної підготовки. ЗдВО проходять виробничі педагогічну (ООК 11, 2 семестр, 6 тижнів) та переддипломну педагогічну (ООК 12, 3 семестр, 6 тижнів) практики. Практична спрямованість у контексті становлення ЗдВО як дослідника має й Кваліфікаційна робота (ООК 13). Метою педпрактики є підготовка до професійної діяльності, формування СК вчителя української мови і літератури ЗЗСО (СКо1, СКо2, СКо3, СКо4, СКо5, СКо6, СКо7, СКо8, СКо9, СК10, СК11, СК12, СК13, СК14). Програма практики (<https://bit.ly/3kkgPbP>) спрямована на закріплення та поглиблення теоретичних знань, отриманих ЗдВО у процесі вивчення теоретичних дисциплін, практичних навичок, набуття та відпрацювання фахових компетентностей майбутньої педагога, зокрема планування роботи вчителя УМЛ, відвідування і проведення уроків української мови та літератури, розроблення

дидактичних матеріалів та організацію позаурочних заходів. Метою переддипломної практики є застосування у професійній діяльності вчителя УМЛ ЗЗСО результатів навчально-дослідницької роботи, а також збір фактичного матеріалу для виконання кваліфікаційної роботи (ЗК01, ЗК03, ЗК04, ЗК06, ЗК07, ЗК08, СК01, СК02, СК03, СК04, СК12). Програма практики (<https://bit.ly/3kkgPbP>) передбачає збір матеріалу для дослідження, відвідування науково-методичного семінару, планування та підготовку уроків української мови та літератури щодо практичного розв'язання проблеми, пов'язаної з дослідженням у кваліфікаційній роботі, підготовку методичних рекомендацій. Порядок проходження практики регламентує «Положення про практичну підготовку...» (<https://bit.ly/3GPkKVM>). Як правило, базою практики є ЗЗСО-партнери К-ПНУ, ЗДВО можуть і самостійно обирати ЗЗСО для практики на основі укладеної угоди. Результати виробничих практик узагальнюються у звітній документації, передбаченій зазначеним Положенням. ЗДВО звітують про виконання програми та індивідуального завдання. За словами НПП та гарант на прохання роботодавців обсяг виробничої практики в ОП-2022 збільшено до 18 кр. ЄКТС та розподілено за семестрами (II – виробнича педагогічна практика; III – виробнича переддипломна педагогічна практика) для її ефективного проходження (див. ОПП-2020 та НП-2020). На сайті КУМ у розділі «Практика» висвітлено вичерпну інформацію щодо такої діяльності (<https://bit.ly/3iPQCS7>).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Аналіз змісту ОП-2022 та освітніх компонентів дозволяє стверджувати про увагу проєктної групи до набуття ЗДВО soft skills, які відповідають заявленим цілям. Матриці відповідності, зокрема, загальних та спеціальних компетентностей обов'язковим освітнім компонентам, дозволяють простежити їхній логічний зв'язок. Силабуси дисциплін містять вказівки на формування загальних та спеціальних компетентностей, покликаних розвинути здатність до генерування нових ідей, ініціативності та підприємливості, критичного аналізу, усвідомлення особистих відчуттів, почуттів та емоцій, потреб, керування власними емоційними станами, суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно зорієнтованої) взаємодії. Акцент ОП на формуванні soft skills ЄГ простежує також у визначених програмних результатах навчання, які, зокрема, передбачають формування здатності до побудови і втілення ефективної стратегії саморозвитку й професійного самовдосконалення (ПРН07), до роботи в команді (ПРН14), до творчих рішень на чітко визначені конкретні та абстрактні проблеми (ПРН19). Силабуси освітніх компонентів містять розширену вказівку на soft skills у формулюваннях завдань дисциплін та очікуваних результатів навчання. З огляду на фокус ОП та її орієнтацію на підготовку вчителя української мови і літератури, акцент у ній зроблено на розвитку культури мовленнєвого спілкування. Окрім того, розвиток soft skills відбувається у процесі практичної підготовки, проведення кваліфікаційного дослідження. Здобувачі ОП долучені до громадського життя університету, волонтерської діяльності. К-ПНУ також пропонує широкий спектр можливостей для творчої реалізації ЗДВО. Отже, зміст ОП та її освітніх компонентів, а також організація освітнього простору К-ПНУ повноцінно забезпечують формування у здобувачів вищої освіти soft skills, необхідних для майбутньої педагогічної і дослідницької діяльності, а також для безперервного саморозвитку.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

ОП «Середня освіта (Українська мова і література)» розроблена та введена в дію 2016 р., до затвердження Професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» (наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України №2736-20 від 23.12.2020 р.). Редакції ОП 2021 р. та 2022 р. розроблені з урахуванням затвердженого Професійного стандарту. Придатність до працевлаштування визначена відповідно до Національного класифікатора України ДК 003:2010 «Класифікатор професій» (зі змінами від 18.08.2020 №1574): 33 Фахівець у галузі освіти; 2320 Вчитель української мови і літератури закладу загальної середньої освіти. ОП передбачає присвоєння професійної кваліфікації: Магістр середньої освіти (Українська мова і література). Вчитель української мови і літератури закладу загальної середньої освіти. Окреслені в ОП загальні компетентності корелюють із визначеними у Професійному стандарті загальними компетентностями: громадянською, соціальною (ЗК01, ЗК02), культурною (ЗК03, ЗК05), лідерською (ЗК04, ЗК06, ЗК07, ЗК08) та підприємницькою (ЗК04, ЗК08). Спеціальні (фахові) компетентності ОП-2022 відповідають визначеному в Професійному стандарті переліку трудових функцій (професійних компетентностей) вчителя ЗЗСО, зокрема наступних: А. Навчання учнів предметів, зокрема здатність забезпечувати здобуття учнями освіти державною мовою (СК01, СК02, СК03, СК04, СК08, ФК09, СК10, СК11, СК12); Б. Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу (СК05, СК07, СК13); В. Участь в організації безпечного та здорового освітнього середовища (СК05, СК06); Г. Управління освітнім процесом (СК04, СК09, СК10); Д. Безперервний професійний розвиток (СК13, СК14). Отже, можемо стверджувати про врахування в ОП-2022 вимог Професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти».

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз ОП, навчальних планів (редакцій ОП 2021 р. та 2022 р.), а також ознайомлення з оприлюдненим на сайті ННУФЖ розкладом навчальних занять (<https://bit.ly/3HaESlt>) дозволяє стверджувати, що обсяг фактичного навантаження ЗдВО загалом дозволяє досягти ПРН і відповідає нормам «Положення про організацію освітнього процесу в К-ПНУ імені Івана Огієнка» (<https://bit.ly/3WiG7UT>). Навчальний рік складається з двох семестрів. На теоретичне навчання передбачено 30 тижнів, 6 тижнів на практичну підготовку та 4 тижні на написання кваліфікаційної роботи упродовж першого навчального року. Другий навчальний рік передбачає по 6 тижнів теоретичного навчання та практичної підготовки, а також 3 тижні, відведених на написання кваліфікаційної роботи. Обсяг ОК становить від 3 до 4,5 кредитів ЄКТС. Обсяг вибіркового ОК відповідно до внутрішніх нормативних документів, як правило, складає 4 кредити ЄКТС (п.5.2.3 Положення про організацію освітнього процесу...). Частка самостійної роботи становить близько 63% від загального обсягу навчального часу для обов'язкових та 67% для вибіркового ОК відносно відведеного часу на вивчення дисципліни. Співкування ЕГ зі здобувачами дозволило зробити висновок про загалом задоволеність останніх обсягами навчального навантаження та самостійної роботи за даною ОП. Отже, обсяг ОП та окремих ОК є реалістичним і загалом дозволяє досягти ПРН.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою ОП не передбачає.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Сильні сторони: 1. Нормативна база К-ПНУ, а також структура ОП передбачають повноцінну можливість для формування здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії. 2. Фахово-зорієнтована виробнича практика магістрантів. 3. Структура та зміст ОП засвідчує увагу розробників до набуття здобувачами вищої освіти soft skills, зокрема в контексті розвитку здатності: - здійснювати ефективну комунікацію через індивідуальну, колективну співпрацю, командну роботу (робота в органах студентського самоврядування, громадських організаціях, волонтерських акціях); - генерування нових ідей, виявлення та розв'язання проблем, ініціативності та підприємливості; - аналізувати, систематизувати, виокремлювати та перевіряти проблеми сучасної наукової методології, трансформувати наукові знання та розуміння; - наукового пошуку, визначення рівня новизни й актуальності пропонованих концепцій, а також здатності до генерації нових ідей і варіантів розв'язання задач, до комбінування та експериментування, до оригінальності, конструктивності, економності та простих рішень.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Недоліки: 1. З урахуванням того, що для 7 рівня НРК та другого циклу ВО РКЄПВО відображені вимоги щодо володіння академічною іноземною мовою, дискусивною вважаємо відсутність в обов'язковій частині ОП ОК, який охоплював би питання вивчення ІМ для наукових цілей/ІМ в науково-професійному спілкуванні та повною мірою забезпечував би лінгвістичну компетентність (СКО2) та ПРН13. Окрім того, відповідний ОК відсутній і в каталозі НД вільного вибору ЗдВО. Рекомендуємо під час чергового оновлення ОП внести відповідну дисципліну як ОК загальної підготовки або за вибором ЗдВО. 2. Зафіксовано певну невідповідність щодо назви ООК 07 – «Лінгвістична інтерпретація тексту: комунікативний та структурний аналіз» в ОП-2022 та «Лінгвістичний аналіз художнього тексту» в НП-2021. Рекомендуємо під час чергового оновлення ОП та НП увідповіднити назву дисципліни.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Враховуючи відповідність структури та змісту ОП «Середня освіта (Українська мова і література)» вимогам законодавства (підкритерій 2.1) та предметній області спеціальності 014 Середня освіта (підкритерій 2.3), наявність логічної системи освітніх компонентів, які загалом дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання (підкритерій 2.2), створення можливостей для реалізації здобувачами індивідуальної освітньої траєкторії (підкритерій 2.4), належний рівень організації практичної підготовки (підкритерій 2.5), значну увагу до розвитку soft skills у здобувачів вищої освіти (підкритерій 2.6), а також відповідність Професійному стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (підкритерій 2.7) можемо зробити висновок про відповідність ОП

вимогам Критерію 2. Виявлені недоліки не є перешкодою для досягнення визначених ОП програмних результатів навчання і загалом не впливають на якість ОП, а рівень відповідності визначаємо як В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

У відкритому доступі на офіційному веб-сайті ЗВО розміщені актуальні Правила прийому на навчання для здобуття вищої освіти у К-ПНУ, а також усі необхідні додатки (<https://vstup.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/pravylyarujomu-2022.pdf>). Правила розроблені прийнятною комісією ЗВО, відповідно до законодавства України та затверджені 12 серпня 2022 року. Документ складається з 14 розділів, кожен з яких висвітлює конкретне питання, пов'язане зі вступом до ЗВО. Зокрема, представлена інформація про особливості прийому на навчання для різних категорій вступників; джерела фінансування здобуття вищої освіти; обсяги прийому та обсяги державного (регіонального) замовлення; строки прийому заяв та документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання, а також чітко визначені етапи вступної кампанії; конкурсний відбір та порядок прийому заяв та документів для участі у ньому та описана процедура організації та проведення конкурсного відбору та наведений алгоритм нарахування конкурсних балів тощо. Окремим пунктом визначені спеціальні умови участі в конкурсному відборі на здобуття вищої освіти для окремих категорій вступників (особи з інвалідністю, особи, визнані постраждалими учасниками Революції Гідності, особи, з інвалідністю внаслідок війни). Важливо зазначити, що на головній сторінці офіційного веб-сайту ЗВО, для зручності пошуку абітурієнтом, введена ключова інформація відповідно до рівня вищої освіти, де можна ознайомитися з переліком освітніх програм, термінами вступної кампанії, а також програмою вступних іспитів. Детально опрацювавши документ та додатки до нього, ЕГ прийшла до висновку, що Правила прийому, розроблені у К-ПНУ є цілком структурованими, чіткими, однозначними та зрозумілими, розкривають увесь спектр питань щодо вступу здобувачів на відповідний рівень освіти, а також не містять дискримінаційних положень та не суперечать законодавству України у сфері вищої освіти.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вступ за даною ОП другого магістерського рівня вищої освіти визначається і повністю регламентується Правилами прийому на навчання для здобуття вищої освіти у К-ПНУ, які представлені на офіційному вебсайті (<https://vstup.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/pravylyarujomu-2022.pdf>). Програма фахового іспиту з актуальних питань української мови і літератури базується на освітньо-професійній програмі та освітньо-кваліфікаційній характеристиці підготовки фахівців за освітнім ступенем «бакалавр» та освітньо-кваліфікаційним рівнем «спеціаліст» спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література), охоплює питання з теоретичних і практичних аспектів таких навчальних компонентів як: українська мова, українська література та методика навчання української мови і літератури. Екзаменаційний бланк містить 100 тестових завдань. Вага одного тестового завдання – 2 бали. За виконання завдань абітурієнт може отримати максимум 200 балів. Прохідний бал становить 100 балів. У Додатку 5 до Правил прийому зі змінами і доповненнями на навчання для здобуття вищої освіти в К-ПНУ у 2022 році (у новій редакції) (<https://vstup.kpnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/dodatok-5-do-pravylyarujomu.pdf>) зазначено, що вступ на ОП у 2022 році відбувався у формі фахового випробування (тестування) та написання мотиваційного листа. У результаті опрацювання документів, ЕГ дійшла висновку, що правила прийому на навчання враховують усі особливості ОП, а програма фахового іспиту цілком відповідає предметній області спеціальності 014.01 Середня освіта (Українська мова і література).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час акредитаційної експертизи, ЕГ мала змогу пересвідчитися, що ЗВО розробив увесь спектр документів, які регламентують визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти і розміщені у відкритому доступі на офіційному веб-сайті ЗВО. Основними документами, які регламентують дане питання є Положення про порядок перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти в межах академічної мобільності (https://drive.google.com/file/d/1xHhdBjdRj2oHJKBoXoeDbzTV_RSvQF3/view) та Порядок визнання ступенів вищої освіти, здобутих в іноземних закладах вищої освіти (<https://drive.google.com/file/d/1X6BZ9e2yfa8FOjSyRwFIKKeeljPR3yJP/view>), Порядок визнання ступенів вищої освіти, здобутих в іноземних закладах вищої освіти (<https://drive.google.com/file/d/1X6BZ9e2yfa8FOjSyRwFIKKeeljPR3yJP/view>). Відповідно до розроблених документів, визнання результатів навчання в рамках академічної мобільності у закладах вищої освіти (науковими установами)-партнерами здійснюється з використанням ЄКТС. Визнання компонентів навчального плану, що перезараховуються здобувачу вищої освіти за умов успішного завершення програми академічної мобільності, відбувається з урахуванням порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття вищої освіти в межах програми

академічної мобільності та результатів навчання, запланованих освітньою програмою К-ПНУ. Нормативні навчальні дисципліни можуть перезараховуватися: повністю - на основі збігу заявлених результатів навчання і порівнювальної кількості кредитів ЄКТС (відмінність не більше 25%); частково □ в тій частці кредитів, що відповідає результатам навчання, які збігаються. Зарахування академічних результатів навчання (кредитів, оцінок, балів) з навчальних дисциплін та інших видів освітньої діяльності здійснюється на підставі наданої здобувачем вищої освіти академічної довідки, завіреної закладом вищої освіти (науковою установою)-партнером, не пізніше двох місяців з дня повернення до ЗВО. На підставі заяви та переліку необхідних документів вчена рада факультету затверджує визнання результатів навчання, що оформлюється протоколом засідання цієї ради. На підставі рішення вченої ради факультету декан факультету відображає перезараховані дисципліни в заліковій книжці здобувача вищої освіти та затверджує своїм підписом. У ході зустрічей з різними фокус-групами, ЕГ дізналася, що прецедентів перезарахування результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності не було. Однак, здобувачі вищої освіти, а також представники студентського самоврядування запевнили, що вони проінформовані про таку можливість і знають механізм визнання результатів навчання, здобутих в інших ЗВО, зокрема іноземних. Також неодноразово було наголошено, що здобувачі за даною ОП мають можливість відвідувати гостьові лекції та освітні заходи ЗВО-партнерів.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

ЗВО розробив правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що документально затверджено Порядком визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (<https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJpOmO9FjUJumB4T/view>) містить 4 розділи та встановлює загальні вимоги до процедур визнання результатів навчання. У документі представлений термінологічний словник, який містить ключові категорії, висвітлене право здобувача на визнання результатів, окреслена процедура подання заяви та ідентифікація результатів неформальної та/або інформальної освіти, яка складається з конкретних етапів: подання заяви на ім'я ректора - заповнення декларації про попереднє навчання - створення комісії. Відповідно до розробленого Положення, визнання результатів навчання дозволено для навчальних дисциплін, які здобувачі починають опановувати з початку семестру поточного навчального року або в семестрі, який передує семестру, у якому згідно з навчальним планом відповідної освітньої програми спеціальності К-ПНУ передбачено вивчення конкретної навчальної дисципліни, однак ЗВО може визнати результати навчання в обсязі не більше 10% від загального обсягу нормативних навчальних дисциплін відповідної ОП. Ознайомившись з відомістю про самооцінювання ОП, ЕГ дізналася, що практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті за даною ОП відсутня. Згодом на зустрічах з академічним персоналом було зазначено, що викладачі спонукають отримувати освіту у неформальний спосіб, навіть розміщують у своїх електронних курсах покликання на різні ресурси. Однак чітко відпрацьованого механізму визнання таких результатів у ЗВО за даною ОП немає. Студенти неодноразово зазначали, що не тільки знають про можливість удосконалити та поглибити свої знання у такий спосіб, визнати результати неформальної освіти у ЗВО, але й активно долучаються, втім не звертаються до викладачів з таким проханням.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

Сильні сторони: - розроблений великий комплекс внутрішніх документів, які регламентують усі аспекти діяльності ЗВО; - розроблена проста (інтуїтивна) навігація на офіційному вебсайті К-ПНУ, яка спрощує пошук необхідної інформації; - наявність чіткого алгоритму визнання результатів навчання, здобутих у межах академічної мобільності та/або неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Під час проведення експертизи, ЕГ опрацювала увесь масив, представленої ЗВО інформації, зокрема внутрішні документи, які регламентують освітній процес за ОП та може констатувати, що у межах Критерію 3 не виявила суттєвих недоліків чи слабких сторін. Рекомендуємо: - внести в індивідуальний план студента графу про неформальну освіту та наприкінці кожного семестру перевіряти виконання даного пункту; - заохочувати здобувачів вищої освіти визнавати результати навчання, здобутих у межах академічної мобільності та/або неформальній освіті, які можна перезарахувати як частину або цілий ОК.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ у межах Критерію 3 не було виявлено суттєвих недоліків чи слабких сторін. Усі необхідні документи, які висвітлюють питання вступу на ОП (підкритерії 3.1; 3.2), визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності та/або у неформальній освіті (підкритерії 3.3; 3.4) знаходяться на офіційному вебсайті ЗВО у відкритому доступі. Усі документи змістовно наповнені, чітко структуровані та не містять будь-яких дискримінаційних положень. Зважаючи на вищезазначене, ЕГ дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В за Критерієм 3.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Освітню діяльність на ОП здійснюють з опертям на Положення про організацію освітнього процесу (<https://cutt.ly/5MJру2р>). Основними видами навчальних занять на ОП є лекційні та практичні, самостійна робота (віддзеркалено в робочих програмах та силабусах ОК, розміщених у вільному доступі на вебсайті ЗВО; <https://cutt.ly/fMJрIit>; <https://cutt.ly/FMJрх9k>). Методи навчання також віддзеркалені силабусах ОК, однак не зафіксовані в РП окремих ОК (ОК 1, ОК 4, ОК 5, ОК 10), що виглядає нелогічно. Означені форми, поєднання традиційних та інноваційних методів навчання (лекція; підготовка мініпроектів; мозкова атака; метод кейсів й ін.), на думку ЕГ, уможливають сформувати в ЗдВО професійні й соціальні навички, досягти заявлених у ОП цілей та ПРН. Це підтвердили на зустрічах НПП, ЗдВО, випускники ОП. Форми, методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. У ЗВО діє Навчально-методичний центр забезпечення якості освіти, який відстежує рівні задоволення здобувачів освіти результатами навчання та викладання. Щосеместрово здобувачів анкетують з питань форм контролю, якості організації освітнього процесу й ін. Результати оприлюднюють на вебсторінці НМЦЗАО (<https://cutt.ly/kMJsYрВ>). У 2022 році анкетування щодо якості організації освітнього процесу відбулося в лютому. З-поміж іншого здобувачі вносили пропозиції щодо подальшої організації в університеті навчання з використанням дистанційних технологій. Добір методів відбувається з опертям на принцип академічної свободи. НПП обирають методи, визначають їхню пріоритетність з урахуванням змісту та особливостей заняття, запитів і пропозицій ЗдВО, результатів власної наукової діяльності тощо (підтверджено НПП: А. Попович – на основі досвіду стажування в Кувейтському університеті у Влоцлавеку – використання ІКТ та інтерактивної дошки; Л. Марчук – на основі досвіду впровадження грантових програм в освітню діяльність в Університеті ім. Адама Міцкевича – залучення ЗдВО до створення навчально-методичних посібників). Принцип академічної свободи на ОП зреалізовано через зворотній зв'язок ЗдВО з НПП. ЗдВО мають можливість вносити пропозиції, висловлювати побажання щодо змісту конкретних ОК, окремих тем, питань, методів, форм, результатів навчання (підтверджено на зустрічах із ЗдВО. До прикладу, С. Бурмецька вносила пропозиції викладачам щодо використання хмари слів, сократівського діалогу, створення презентацій в Mentimeter, які було урахувано в освітньому процесі під час викладання ОК 08, ОК 04 й ін.); вільно обирають дисципліни вибіркового циклу (Положення про порядок реалізації права на вибір навчальних дисциплін, <http://surl.li/eawij>), а також вносять пропозиції (шляхом анкетування; <http://surl.li/axkqn>) з опертям на власні вподобання та інтереси. Вільний вибір тем кваліфікаційних робіт, віртуальних освітніх платформ (Moodle, Zoom, Meet, Microsoft Teams й ін) також свідчить про дотримання принципів академічної свободи для всіх учасників освітнього процесу.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК уміщена в силабусах та робочих програмах, розміщених на вебсайті ЗВО (<https://cutt.ly/fMJрIit>; <https://cutt.ly/FMJрх9k>) та платформі Moodle. Під час безпосередньої комунікації з НПП, які реалізують ОП, здобувачі мають змогу уточнити інформацію про ОП, ПРН, критерії оцінювання й ін., внести власні пропозиції, зауваження. Згідно з опитуванням (<http://surl.li/ebjcs>), яке відбулося у вересні-жовтні 2021 року, 80% здобувачів оцінили рівень інформування про цілі, зміст та програмні результати навчання, порядок та критерії оцінювання як високий, 20% як середній. На зустрічах з ЕГ здобувачі підтвердили, що означена інформація доступна, зрозуміла та надана вчасно. ЕГ зауважила, що критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів в силабусах деталізовано з урахуванням виконання різних видів робіт (за навчальні заняття, самостійну роботу, модульну контрольну роботу, підсумковий контроль), віддзеркалено, як НПП визначає підсумковий рейтинг з кредитного модуля (дисципліни), тобто процедура накопичення балів вповні зрозуміла. Що ж до цілей, змісту та програмних результатів навчання ЕГ звернула увагу на невідповідність інформації, наявної в силабусах, освітній програмі, як-от: – ОК 01 (Методика наукових досліджень) не віддзеркалює компетентностей ЗК01, ЗК02, ЗК06, ЗК07, ЗК08, а матриця ОП (п. 4.) їх для ОК 01 фіксує, натомість силабус уміщує ЗК 11, ЗК 12, хоча загалом ЗК в ОП усього 8; – ОК 09 (Методика навчання української літератури в старшій школі) не віддзеркалює ПРН 01, ПРН 02, ПРН 03, ПРН 04, ПРН 05, ПРН 06, ПРН 07, ПРН 9, ПРН 11, ПРН 14, ПРН 16, а матриця ОП (п. 5.) їх для ОК 09 фіксує; – ОК 10 (Українське термінознавство)

не віддзеркалює ЗК 01, ЗК 02, ЗК 06, ЗК 07, ЗК 08, які є в матриці, однак фіксує ЗК 11, ЗК 12, хоча загалом ЗК в ОП усього 8; не віддзеркалює СК 05, яка є в матриці, хоча фіксує СК 07, СК 08, СК 13, яких матриця не вміщує; – ОК 11 (Виробнича педагогічна практика) вміщує ЗК 09, хоча загалом ЗК в ОП усього 8; СК 15, СК 16, СК 17, хоча загалом СК в ОП усього 14. Означений недогляд, на думку ЕГ, може дезорієнтувати здобувачів щодо очікуваних результатів навчання. Керівниця ЦІТ В. Романюк на прохання ЕГ унаочнила наповненість дистанційних курсів (на прикладі ОК 01, ОК 07) на платформі Moodle, зокрема й наявність силабусів та РП; прокоментувала роботу ЗдВО із різними видами завдань; продемонструвала, що бали, виставлені за заняття, віддзеркалені в електронному журналі; інформація доступна здобувачам для перегляду та аналізу.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

ЗВО забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП. Про це переконливо свідчить: 1) дослідницький метод навчання, який зrealізовано в межах кожного ОК (спостереження, мінідослідження, мініпроекти, моделювання рецензування / анотування статей й ін.), що підтверджує наявну у ВС інформацію про науково-дослідницьку роботу здобувачів у межах дисципліни; 2) участь здобувачів у: а) роботі наукових гуртків і проблемних груп (<http://surl.li/eblfz>); б) різнорівневих конкурсах і олімпіадах (<http://surl.li/ejyna>); 3) самостійні наукові дослідження (кваліфікаційні роботи) здобувачів під керівництвом наукових керівників; 4) апробація результатів наукових досліджень на: а) звітних наукових конференціях студентів і магістрантів К-ПНУ, які, зокрема, організує Наукове товариство студентів (слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених (<http://surl.li/ebllp>); б) науково-практичних конференціях ЗВО України та Європи (<https://cutt.ly/xov5lyX>). Під час зустрічі з фокус-групами НПП та здобувачів ЕГ переконалася, що всі учасники освітнього процесу задоволені наявними в ЗВО можливостями поєднувати навчання і дослідження, поінформовані про конференції, конкурси, олімпіади, в яких можуть брати участь, збірники наукових праць, тез, у яких можуть публікувати результати наукових досліджень. Інформація про наукові заходи: 1) оприлюднена на вебсторінках кафедр (<http://surl.li/ebllp>; <http://surl.li/ebllq>; <http://surl.li/ebllq>), Наукового товариства студентів (слухачів), аспірантів, докторантів і молодих вчених; 2) поширена в соціальних мережах і месенджерах (підтверджено на зустрічі з фокус-групою ЗдВО). Аналіз тем кваліфікаційних робіт магістрів на 2022-2023 н.р., наданий на запит ЕГ, засвідчив, що наукові дослідження більшою мірою відповідають не спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література), а 035 Філологія (Українська мова та література). До прикладу, 3-поміж 17 тем для здобувачів денної форми навчання жодна не відповідає спеціальності 014, 3-поміж 12 тем для здобувачів заочної форми навчання 3 відповідають спеціальності 014. Однак роботи філологічного скерування уміщують методичний розділ (підтверджено на зустрічах з НПП, ЗдВО, випускниками, наданими на запит ЕГ магістерськими роботами). До того ж, силабус ОК 12 (Виробнича педагогічна (переддипломна) практика) уміщує «ЗМ 3. Науково-дослідницька робота», що передбачає, зокрема, «Розроблення пропозицій та рекомендацій щодо удосконалення методів та прийомів навчання, методики викладання, <...> під час вивчення тем, що є предметом кваліфікаційної роботи здобувача освіти». Під час інтерв'ю ЗдВО зазначили, що методичний розділ, участь у конференціях, публікація наукових статей є невідмінною умовою для захисту магістерського дослідження, підтвердили, що мають досвід участі в конференціях (від 1 до 5) та публікації матеріалів дослідження. Інформація з магістерської роботи, наданої на запит ЕГ, свідчить про участь авторки у 6-х конференціях, публікацію 5-х статей.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Наявну у ВС інформацію про те, що викладачі щороку оновлюють зміст ОК з опертям на досягнення сучасної філологічної й педагогічної наук, результати участі у стажуваннях, конференціях, семінарах тощо як в Україні, так і за її межами (<http://surl.li/ebnsw>), НПП підтвердили на зустрічах з ЕГ. Наприклад, з опертям на досвід викладача, отриманий під час участі в міжнародному проєкті «Вивчай та розрізняй: інфомедійна грамотність», в ОК 04 уведено теми щодо застосування інформаційно-комунікаційних та медійних технологій навчання української мови і літератури в закладах загальної середньої освіти; в змісті ОК 08 ураховано сучасні вимоги до дистанційного уроку української мови тощо. Інформацію про оновлення фіксують у протоколах засідання кафедр (на запит ЕГ надано протокол, підтверджено на зустрічі з фокус-групою НПП). Водночас у силабусах ОК 01, ОК 02, ОК 05, ОК 06, ОК 09 в перелікові рекомендованій для опрацювання літератури ЕГ не зафіксувала наукових публікацій, доповідей за результатами досліджень викладачів, які забезпечують викладання ОК. В ОК 03 наявна одна праця 2012 року, ОК 10 одна праця 2010 року. ЕГ вважає це недоглядом укладачів РП / силабусів і рекомендує доповнити перелік пропонованих джерел власними публікаціями, позаяк така інформація обґрунтована в Таблиці 2 ВС. Також ЕГ з'ясувала, що НПП мають змогу оновлювати інформацію до змісту ОК з опертям на власний досвід членства у редакціях наукових журналів (С. Абрамович н/ж «Zeszyty Wiejskie»; «Studia teologiczne historyczne Śląska Opolskiego»; «Głos – język – komunikacja», Польща; А. Попович збірників наукових праць «Наукові праці Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка: Філологічні науки», «Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини», Україна; Л. Марчук н/ж «Українська мова» Інституту української мови НАН України; Термінологічний вісник», Україна; Рецензент журналу *Studia Ucrainica Posnaniensia*, Польща й ін.). Під час оновлення змісту ОК НПП ураховують й пропозиції / сучасні практики роботодавців, разом з якими беруть участь у спільних засіданнях (<http://surl.li/ebnuo>), професійних зустрічах (<http://surl.li/ebnuq>), методичних семінарах (<http://surl.li/ebnut>). Роботодавці можуть висловити свої міркування щодо вдосконалення як змісту ОП в цілому, так і ОК зокрема й під час анкетувань (<http://surl.li/axkqn>) тощо (підтверджено на зустрічі з роботодавцями; <https://cutt.ly/wBedTsK>). Із присутніх на

зустрічі з ЕГ роботодавців в опитуваннях участь брала лише Н. Осадчук. Зауважувати чи вносити пропозиції щодо оновлення змісту освіти на ОП роботодавці можуть під час атестації, у якій беруть участь як голови / члени екзаменаційних комісій. Гарант ОП на резервній зустрічі 2 зауважив, що в попередні роки участь в роботі ЕК брали В. Антофійчук (ЧНУ імені Юрія Федьковича), А. Лупійчук (Кам'янець-Подільський ліцей № 16), у 2022 році такої практики не було.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Навчання, викладання та наукові дослідження на ОП пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО, яку курує відділ міжнародних зв'язків К-НПУ (<http://surl.li/ebshd>) з оперттям на Стратегію інтернаціоналізації та низку інших нормативних документів ЗВО (<http://surl.li/ebshj>). НПП, які реалізують ОП, беруть участь у закордонних стажуваннях і конференціях (<http://surl.li/ebjsi>); публікують результати наукових досліджень у міжнародних журналах і збірниках наукових праць, розміщених у наукометричних базах Scopus, Web of Science (<http://surl.li/ebshj>; <http://surl.li/ebshj>; <http://surl.li/ebshj>; <http://surl.li/ebshj>; <http://surl.li/ebshj>; <http://surl.li/ebshj>; <http://surl.li/ebshj>; <http://surl.li/ebshj>); міжнародних проектах, зокрема грантових (<http://surl.li/ebshj>). На ОП практикують залучення гостьових лекторів, зокрема й із ЗВО закордоння (<http://surl.li/ebshj>). Публікаційну активність, що віддзеркалює результати досліджень, можна простежити також у профілях НПП в ORCID, Google Scholar, Index Copernicus, вебсторінках відповідних кафедр К-НПУ. Інформація про актуальні гранти / програми / проекти / можливості для всіх учасників освітнього процесу віддзеркалена на вебсторінці відділу міжнародних зв'язків (<http://surl.li/ebshj>). На вебсторінці кафедри української мови оприлюднені актуальні договори про співпрацю із ЗВО України й закордоння (<http://surl.li/ebshj>). Здобувачі на зустрічах з ЕГ підтвердили цей факт, запевнили, що вчасно отримують інформацію про програми академічної мобільності. На ОП участь у таких програмах брали М. Коваленко (ЗдВО 2022/2023 р.н.), В. Донікова, В. Дорога, Д. Павленко (ЗдВО попередніх р.н.) (підтверджено на НПП резервній зустрічі 1). Присутні на зустрічах з ЕГ ЗдВО через пандемію та воєнний стан не брали участі в міжнародних проектах, хоча запевнили, що про такі можливості були поінформовані.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильна сторона: вагомі здобутки ЗВО щодо інтернаціоналізації діяльності: 1) стажування й участь НПП у міжнародних проектах, зокрема грантових (<http://surl.li/ebshj>; <http://surl.li/ebshj>; <http://surl.li/ebshj>; <http://surl.li/ebshj>); 2) публікаційна активність у наукових журналах і збірниках праць, що індексуються в наукометричних базах Scopus, WoS (<http://surl.li/ebshj>; <http://surl.li/ebshj>; <http://surl.li/ebshj>; <http://surl.li/ebshj>); 3) міжнародне наукове співробітництво: членство у редколегіях, рецензування наукових журналів «Zeszyty Wiejskie»; «Studia teologiczno historyczne Śląska Opolskiego»; «Głos – język – komunikacja», «Studia Ukrainica Posnaniensia» ін.; 4) залучення гостьових лекторів із іноземних ЗВО (<http://surl.li/ebshj>), що сприяє імплементації зарубіжного досвіду під час удосконалення змісту ОК ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Слабкі сторони: 1. Недогляди викладачів під час укладання РП / силабусів: в ОК 01, ОК 03, ОК 5, ОК 9, ОК 11 опісля переліку відповідних освітніх програмі ПРН зазначено, що здобувачі мають «знати» та «вміти»; на думку ЕГ, це надмірно й недоречно, оскільки унаочнює залишки попередньої (ЗУНівської) традиції; в ОК 01, ОК 02, ОК 05, ОК 06, ОК 09 не віддзеркалено наукових публікацій, доповідей за результатами досліджень викладачів, які забезпечують викладання ОК; в ОК 01, ОК 09, ОК 10, ОК 11 наявні «зайві», не декларовані ОП, компетентності та ПРН або ж відсутні декларовані. Рекомендуємо: - у термін до початку 2023/2024 н.р. (а для ОК, викладання яких передбачено у II семестрі 2022/2023, до початку лютого 2023 р.) викладачам: ОК 01, ОК 03, ОК 5, ОК 9, ОК 11 розвантажити РП / силабуси, вилучивши надлишкові складники «знати», «вміти» (задля нівелювання ЗУНівської традиції); - ОК 01, ОК 02, ОК 05, ОК 06, ОК 09 доповнити перелік рекомендованої літератури власними публікаціями (задля унаочнення участі у науково-дослідних та прикладних дослідженнях у межах ОК); - ОК 01, ОК 09, ОК 10, ОК 11 увідповіднити зміст РП / силабусів освітній програмі щодо очікуваних результатів навчання (задля уникнення дезінформації ЗдВО). 2. Відсутність системності в залученні професіоналів-практиків до роботи ЕК. Рекомендуємо систематично залучати вчителів української мови і літератури до роботи ЕК (задля ефективного оновлення змісту ОП, ОК, тематики і змісту кваліфікаційних робіт на основі сучасних практик. За умови пасивної участі роботодавців в анкетуваннях, опитуваннях таке співробітництво, на думку ЕГ, посилить вектор взаємодії з професіоналами-практиками).

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

Здійснений аналіз дає підстави стверджувати, що освітня діяльність на ОП загалом відповідає вимогам критерію 4: форми і методи навчання та викладання НПП добирають з опертям на студентоцентризований підхід до навчання; перебіг освітнього процесу відбувається з дотриманням принципу академічної свободи для всіх його учасників (підкритерій 4.1.); про цілі, зміст і ПРН, порядок та критерії оцінювання в межах кожного ОК здобувачів інформують вчасно, доступно, зрозуміло; онлайнове щосеметрове анкетування здобувачів щодо якості викладання освітніх компонентів, форм та методів навчання впроваджене, висловлені зауваження й пропозиції здобувачів урахovanі (підкритерій 4.2.); під час реалізації ОП відбувається імплементація елементів наукових досліджень в освітній процес (підкритерій 4.3.); НПП щорічно оновлюють зміст освітніх компонентів з урахуванням власного наукового і практичного досвіду, пропозицій здобувачів, роботодавців (підкритерій 4.4.); навчання, викладання та наукові дослідження на ОП пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності ЗВО й реалізовані шляхом участі здобувачів та НПП у програмах академічної мобільності (підкритерій 4.5). Утім ЕГ зафіксувала й певні недогляди: 1) у РП / силабусах: в ОК 01, ОК 03, ОК 5, ОК 9, ОК 11 опісля переліку відповідних освітній програмі ПРН зазначено, що здобувачі мають «знати» та «вміти», на думку ЕГ, це надмірно й недоречно, оскільки унаочнює залишки попередньої (ЗУНівської) традиції; в ОК 01, ОК 02, ОК 05, ОК 06, ОК 09 не віддзеркалено наукових публікацій, доповідей за результатами досліджень викладачів, які забезпечують викладання ОК; в ОК 01, ОК 09, ОК 10, ОК 11 наявні «зайві», не декларовані ОП, компетентності та ПРН або ж відсутні декларовані; 2) відсутність системності в залученні професіоналів-практиків до роботи ЕК. Вирішальним в оцінюванні критерію 4 стали підкритерії 4.1., 4.3, 4.5, що цілком відповідають вимогам; 4.2, 4.4. – частково. Означену невідповідність вимогам за підкритеріями 4.2., 4.4. ЕГ пояснює недоглядом укладачів РП / силабусів; мимовільним обмеженням векторів взаємодії з професіоналами-практиками. Зауваження не є суттєвими, недогляди можуть бути усунуті під час щорічного (чи щосеместрового) оновлення РП / силабусів, щорічного залучення вчителів української мови і літератури до роботи ЕК.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Форми контролю та механізми оцінювання досягнень здобувачами ПРН регламентовані низкою Положень К-НПУ (<http://surl.li/hwbb>; <http://surl.li/hwbc>; <http://surl.li/boqhd>). Основними видами контролю є діагностичний, поточний, модульний та підсумковий (п. 4.5 Положення про організацію освітнього процесу в К-НПУ; <http://surl.li/hwbb>). Підсумковий включає семестровий контроль (екзамен, диференційований залік, залік) та атестацію ЗдВО. Рейтингову успішність обраховують формульно. Визначення вагового бала кожного навчального (змістового) модуля в межах окремих ОК врегульовано Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти К-ПНУ (зі змінами та доповненнями) (<http://surl.li/hwbc>). Під час пандемії, воєнного стану організацію контролю ЗдВО здійснюють з опертям на Порядок організації поточного та підсумкового контролю із застосуванням дистанційних технологій (<http://surl.li/hwbb>) з використанням різних платформ (Zoom, Google Meet, Moodle, Skype, Teams й ін.), месенджерів (Viber, Telegram й ін.), е-пошти; модульний контроль у формі МКР / тестування, підсумковий – в системі Moodle із використанням автоматизованих засобів оцінювання знань. Інформація з Таблиці 3 засвідчує, що під час поточного контролю в межах майже всіх обов'язкових ОК освітньої і професійної підготовки НПП використовують такі форми, як опитування (індивідуальне, фронтальне, вибіркове), взаємоопитування, перевірку усних і письмових завдань, тестування, есеї, презентації, МКР (підтверджено на зустрічах з академічним персоналом, здобувачами). Відповідно до вимог КТНС підсумкову оцінку з ОК визначають шляхом накопичення балів за всі види контролю, що передбачає виконання ЗдВО усіх завдань курсу і створює надійні умови для досягнення ПРН. Окремою формою є ректорський контроль, що передбачає отримання об'єктивної інформації щодо рівня залишкових знань ЗдВО з ОК. Форми проведення поточного контролю та критерії оцінювання віддзеркалені в РП / силабусах ОК, оприлюднених у вільному доступі на вебсайті кафедри української мови (<http://surl.li/ecvdn>), додані до журналів АГ. Гарант ОП, завідувачі кафедр, викладачі в перші дні навчання надають ЗдВО вичерпну інформацію про форми контрольних заходів та критерії оцінювання. Для ОК 11, ОК 12 повідомляють на настановних конференціях до практик. Про терміни підсумкового контролю ЗдВО повідомляють не пізніше ніж за місяць до початку сесії, п. 4.2. Порядку організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання в К-ПНУ (<http://surl.li/boqhd>). На зустрічах з ЕГ ЗдВО підтвердили, що вчасно отримують інформацію про форми контрольних заходів та критеріїв оцінювання, які є чіткими, зрозумілими й уможливають досягти ПРН, заздалегідь оприлюднені на вебсторінках кафедр. Це засвідчують й результати анкетування ЗдВО (<http://surl.li/ebjcs>).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

СВО за другим (магістерським) рівнем вищої освіти для спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) відсутній. Форма атестації здобувачів визначена ОП (<http://surl.li/ecuzd>; с. 15) та НП (<http://surl.li/ecuzo>;

ОК 14) – публічний захист кваліфікаційної роботи. Атестацію здобувачів здійснює екзаменаційна комісія з опертям на чинне Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в К-НПУ (<http://surl.li/ecuzx>) на підставі оцінки рівнів компетентностей випускників, передбачених відповідним рівнем НРК.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів у К-НПУ регламентовані низкою Положень (<http://surl.li/ecvbp>; <http://surl.li/cvtsr>; <http://surl.li/aglwm>; <http://surl.li/boqhd>; <http://surl.li/dvtuq>). Викладачі в перші дні навчання надають ЗдВО вичерпну інформацію про правила контрольних заходів (а для ОК 11, ОК 12 повідомляють на настановних конференціях до практик), із РП / силабусів ОК, наявних у вільному доступі на вебсайті кафедри української мови (<http://surl.li/ecvbn>). На зустрічі з фокус-групами ЕГ пересвідчилося, що ЗдВО вчасно поінформовані про правила проведення контрольних заходів, вважають їх чіткими, зрозумілими, доступними. Об'єктивність та неупередженість екзаменаторів досягається шляхом відкритої інформації: 1) про систему накопичення балів під час навчання з конкретизацією кожного виду роботи (віддзеркалено в РП / силабусах); 2) про бали, отримані ЗдВО, за поточний контроль (зафіксовані в журналах роботи академічної групи і в електронному), додатково забезпечує об'єктивність контролю оцінювання поточної успішності ЗдВО шляхом автоматизованої перевірки практичних робіт в системі Moodle на дотримання академічної доброчесності (за допомогою Unichek); 3) про бали, отримані ЗдВО, за підсумковий контроль (в системі Moodle); 4) про бали, отримані ЗдВО під час атестації (їх обраховують шляхом середньостатистичного значення оцінок, виставлених кожним членом ЕК (згідно з п. 2.5. Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в К-НПУ, <http://surl.li/ecuzx>, кількість членів ЕК від 4 до 6 осіб) й оголошують після публічного захисту кваліфікаційної роботи). Інтерв'ювання фокус-груп НПП і ЗдВО засвідчило, що всі учасники освітнього процесу поінформовані про процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, оскарження результатів контрольних заходів і повторного проходження їх. Означені процедури урегульовано: 1) для поточного, семестрового у формі заліку або екзамену, семестрового у формі диференційованого заліку, атестації ЗдВО п. 7.9. Положення про організацію освітнього процесу в К-НПУ (<http://surl.li/edvkl>), п. 4.8–4.10 Положення про екзамени та заліки, порядок перезарахування навчальних дисциплін, визначення академічної різниці та її складання при переведенні, вступі та поновленні студентів на навчання до К-НПУ (<http://surl.li/aglwm>), 2) практики – п. 5.4. Положення про проведення практики (<http://surl.li/afofn>). На ОП випадків конфлікту інтересів, необ'єктивного оцінювання, оскарження результатів контрольних заходів не зафіксовано. Під час зустрічі з ЕГ фокус-група ЗдВО зазначила, що студентам комфортно спілкуватися з викладачами, представниками структурних підрозділів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

У ЗВО є чіткі та зрозумілі стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності, регламентовані низкою нормативних документів К-НПУ імені Івана Огієнка (<http://surl.li/bkjcjg>; <http://surl.li/cxmzn>; <http://surl.li/bkxur>; <http://surl.li/bkqok>). Згідно з п. 4.1. Положення про дотримання академічної доброчесності (<http://surl.li/cxmzn>) на оригінальність перевіряють курсові та кваліфікаційні роботи, наукові й навчально-методичні праці, монографії НПП, що вимагають рекомендації вченої ради, рукописи статей, автореферати та дисертації; в пп. 4.2.1. – 4.2.3. Положення урегульовано інструменти та процедури перевірки вищезазначених праць на дотримання авторами / авторками академічної доброчесності. Згідно з пп. 4.2.1. вищезазначеного Положення та п. 1.2. Методичних рекомендацій з перевірки курсових, дипломних/кваліфікаційних робіт (проектів), дисертацій, авторефератів дисертацій здобувачів вищої освіти К-НПУ на академічний плагіат (<http://surl.li/bkqok>) перевірку здійснюють за допомогою програмно-технічного засобу на базі онлайн-сервісу «Unichek» (відповідно до укладеного договору). У ЗВО активно популяризують академічну доброчесність: РП / силабуси ОК уміщують складник «академічна доброчесність» (з покликаннями на нормативні документи ЗВО), в якому, зокрема, наявна інформація про притягнення до відповідальності за академічну недоброчесність в межах кожного ОК; гарант та НПП, які реалізують ОП (викладачі, керівники практик, керівники наукових робіт / проектів) систематично проводять бесіди зі здобувачами, акцентуючи на повазі до академічної доброчесності (підтверджено на зустрічі з фокус-групою ЗдВО); вебсторінка «Академічна доброчесність» уміщує інформацію про заходи (<http://surl.li/cuzmp>); плани щодо популяризації академічної доброчесності (<http://surl.li/edwym>); відеоролики, презентації, матеріали щодо питань академічної доброчесності (<http://surl.li/cugna>); вебсторінка кафедри української мови віддзеркалює заходи, що відбулися для здобувачів ОП (<http://surl.li/edxba>); вебсторінка бібліотеки уміщує законодавчі та нормативні документи, листи, методичні рекомендації (<http://surl.li/eeecj>), інформаційні матеріали (<http://surl.li/eeecd>), інструменти перевірки текстів на плагіат (<http://surl.li/eeecm>). Щосеместру здобувачі проходять опитування (покликання на анкету <http://surl.li/dwvyx>; <http://surl.li/dxslt>). Результати опитувань, які відбулися з 13 до 22 грудня 2022 р., оприлюднені на вебсторінці «Академічна доброчесність» (<http://surl.li/ekgxr>). Результати опитувань аналізують на засіданнях кафедр, вченої ради ННІ, зауваження й пропозиції ЗдВО враховують (підтверджено на зустрічах з фокус-групами НПП, ЗдВО). ЗдВО поінформовані про наслідки й відповідальність за академічну

недобросесність, ознайомлені з нормативними документами К-НПУ щодо дотримання академічної добросесності, однак ЗВО не практикує підписання Декларацій про дотримання академічної добросесності (підтверджено під час інтерв'ювання ЗдВО та допоміжних структурних підрозділів).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильні сторони: оцінювання поточної успішності ЗдВО шляхом автоматизованої перевірки практичних робіт в системі Moodle на дотримання академічної добросесності (за допомогою Unichек), що додатково забезпечує об'єктивність контролю. Позитивні практики: використання різних платформ (Zoom, Google Meet, Moodle, Skype, Teams й ін.), месенджерів (Viber, Telegram й ін.), е-пошти для забезпечення гнучкого, доступного, практико орієнтованого навчання й організації форм контролю ЗдВО під час пандемії, воєнного стану; складання підсумкового контролю в системі Moodle із використанням автоматизованих засобів оцінювання знань; активне залучення студентства, НПП до популяризації академічної добросесності, про що свідчить інформація, оприлюднена на вебсторінках кафедр, бібліотеки, окремої вебсторінки «Академічна добросесність» на сайті ЗВО та отримана ЕГ під час інтерв'ювання фокус-груп НПП, ЗдВО.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкі сторони: ЗВО не практикує підписання Декларацій про дотримання академічної добросесності. Рекомендуємо ЗВО до початку II семестру 2022/2023 року розробити Декларацію про дотримання академічної добросесності (для ЗдВО та НПП), з якою до кінця II семестру мають ознайомитися і підписати всі учасники освітнього процесу задля підтвердження факту: 1) ознайомлення з наслідками про академічну нечесність; 2) взятих на себе зобов'язань дотримуватися академічної добросесності. Означений недогляд не є суттєвим. На зустрічі ЕГ з допоміжними підрозділами голова комісії з питань академічної добросесності зауважила, що робота в цьому напрямі наразі ведеться.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Здійснений аналіз дає підстави стверджувати, що освітня діяльність на ОП відповідає вимогам критерію 5: У К-ПНУ форми контролю здобувачів, види, процедура і правила проведення контрольних заходів доступні, чіткі та зрозумілі, віддзеркалені в РП / силабусах (які, своєю чергою, оприлюднені на вебсторінках кафедр), уможливають встановити досягнення ПРН для окремого ОК (підкритерій 5.1). За відсутності СВО за другим (магістерським) рівнем вищої освіти для спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) форма атестації здобувачів визначена ОП та НП; атестацію ЗдВО здійснює ЕК на підставі оцінки рівнів компетентностей випускників, передбачених відповідним рівнем НРК (підкритерій 5.2). Процедури проведення контрольних заходів, розв'язання конфліктних ситуацій зрозумілі, оцінювання об'єктивне, що підтверджено інтерв'юванням здобувачів вищої освіти, відсутністю випадків оскарження результатів контрольних заходів та атестації ЗдВО за цією ОП (підкритерій 5.3). Популяризується політика дотримання академічної добросесності, про що свідчить інформація, оприлюднена на вебсторінках кафедр, бібліотеки, окремої вебсторінки «Академічна добросесність» на сайті ЗВО та отримана ЕГ під час інтерв'ювання фокус-груп НПП, ЗдВО. ЗВО має чіткі механізми, що регулюють, регламентують та контролюють дотримання учасниками освітнього процесу академічної добросесності. Для протидії академічному плагіату використовують програмно-технічний засіб на базі онлайн-сервісу «Unichек» (відповідно до укладеного договору) (підкритерій 5.4.). Вирішальним в оцінюванні критерію стала відповідність нормативним вимогам у межах кожного підкритерію – 5.1., 5.2., 5.3., 5.4., наявність сильних сторін, позитивних практик та відсутність суттєвих недоліків.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз Таблиці 2 Відомостей про самооцінювання, ознайомлення з публічною інформацією, наявною на сайті ЗВО, результати інтерв'ювання гаранта ОП, академічного персоналу та представників структурних підрозділів засвідчило, що викладачі, задіяні до реалізації ОП, мають високий рівень академічної та професійної кваліфікації, що уможливує досягти визначених ОП цілей та ПРН. Викладання обов'язкових ОК забезпечують 6 докторів наук (4 філологічних, 2 педагогічних), 2 кандидати наук (1 філологічних, 1 психологічних). Усі НПП виявляють високу академічну активність. Про це свідчать: 1) публікації в наукових виданнях, проіндексованих Scopus та Web of Science (упродовж 2021 та 2022 року опубліковано 31 працю), та фахових виданнях України, що входять до категорії Б; 2) результати підвищення кваліфікації, напрями / форми / види / теми яких скеровані на покращення якості освітнього процесу. До прикладу, у 2020, 2021 рр. в Університеті імені Масарика в межах проєкту «Зміни педагогічних факультетів та університетів у 21 столітті» підвищили кваліфікацію Л. Марчук, А. Попович (курс «Внутрішня оцінка вищих навчальних закладів») та І. Кучинська (курс «Підтримка науки та досліджень у вищій школі»); на програмі навчання за проєктом «Фінська підтримка реформи української школи» – Л. Марчук (курс «Новий український підручник. Методи та інструментарій оцінювання якості навчальних матеріалів для Нової української школи»); у Куявському університеті у Влоцлавеку – А. Попович (стажування «Актуальні зміни та інновації у підготовці сучасних філологів»); в Університеті імені Адама Міцкевича – О. Рарицький (стажування «Література й освіта»); у Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza – Т. Дуткевич (стажування «Сучасний університет в системі європейської освіти: методи навчання, науково-педагогічний розвиток, дистанційна освіта та інтернаціоналізація навчального процесу») й ін. Відповідність професійної кваліфікації НПП ОК 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 09, 10 освітнім компонентам підтверджена, зокрема, достатньою кількістю (п'ять і більше) публікацій у наукових виданнях, які включені до переліку фахових видань України + тих, що індексуються в Scopus, Web of Science Core Collection. Окрім високої академічної активності, як з'ясувала ЕГ під час інтерв'ювання НПП, 5 із 10 викладачів мають досвід роботи в ЗЗСО. НПП запевнили, що досвід роботи в ЗЗСО є пріоритетом під час їхнього призначення керівниками практики.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедури конкурсного добору НПП є прозорими і зрозумілими, віддзеркалені на сайті ЗВО у розділі «Публічна інформація» (<http://surl.li/dewzv>), рубрика «Порядок проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних, педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) у К-ПНУ (нова редакція)» (<http://surl.li/bhrzx>), «Конкурс на заміщення вакантних посад науково-педагогічних працівників університету» (<http://surl.li/eeplw>). Конкурсний відбір для заміщення вакантних посад НПП та укладення ними договорів здійснює конкурсна комісія. Оголошення про проведення конкурсного відбору розміщують на сайті ЗВО (<http://surl.li/eeplw>) не пізніше ніж за два місяці після набуття посадою статусу вакантної та не раніше ніж за три місяці до закінчення терміну дії трудового договору з особою, що обіймає цю посаду (п. 2.8 Порядку <http://surl.li/dewzv>). До прикладу, в оголошенні від 29.11.2022 р. йдеться про те, що на кафедрі української мови є 1 вільна ставки доцента (<http://surl.li/eewth>). В оголошеннях зазначено терміни подачі заяв та власне конкурсного відбору, адресу, на яку надсилати документи, що уможливує долучитися до участі в конкурсі не лише НПП К-НПУ, а й усіх зацікавлених осіб. Щорічний рейтинг НПП (<http://surl.li/eepng>), що здійснюється з опертям на Положення про щорічне рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників К-ПНУ (<http://surl.li/czhwm>), унеможливує необ'єктивне оцінювання комісією діяльності претендента на заміщення вакантної посади чи продовження з НПП терміну дії контракту. Інтерв'ювання фокус-групи допоміжних (сервісних) структурних підрозділів (центрів) засвідчило, що добір НПП на ОП відбувся з опертям на профіль кафедр, спеціальність/спеціалізацію, рейтингову оцінку діяльності, труднощів із добором НПП, які реалізують ОП, не виникало. На запитання «Як ураховують рейтингову оцінку діяльності претендента на вакантну посаду, якщо він / вона з іншого ЗВО чи тимчасово не працює?» ЕГ отримала відповідь: у випадку, якщо на одне вакантне місце претендують два НПП з яких один працює в К-ПНУ, інший ні, то щорічне рейтингове оцінювання до уваги не беруть, ураховують лише відповідність ліцензійним вимогам.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

У К-НПУ імені Івана Огієнка налагоджена співпраця з роботодавцями під час організації та реалізації освітнього процесу. У процесі інтерв'ювання фокус-групи роботодавців з'ясовано, що їхнє залучення до освітнього процесу реалізується системно, не обмежується практикою, яка проходить у закладах середньої освіти. Роботодавці долучені до організації та реалізації освітнього процесу шляхом участі у: 1) методичних семінарах (<http://surl.li/ebnut>); 2) рецензуванні ОП (<http://surl.li/effvh>); 3) засіданнях Ради роботодавців (<http://surl.li/ebnuo>); 4) розширених засіданнях кафедри української мови (<http://surl.li/effxu>) й ін. На вебсторінці кафедри української мови в розділі «Співпраця зі стейкхолдерами» (<http://surl.li/effzb>) віддзеркалено конкретні результати співпраці з роботодавцями, зокрема й у межах ОП, що акредитується. Позитивною практикою є й залучення роботодавців до викладання аудиторних занять. На ОП до викладання практичних занять з методики навчання української літератури в старшій школі залучена учителька української мови і літератури Кам'янець-Подільського ліцею № 16 А. В. Лупійчук. Інтерв'ювання здобувачів засвідчило, що ЗВО надає своєчасну інформацію про актуальні вакансії в ЗЗСО (розміщені на вебсторінці газети К-НПУ «Студентський меридіан», <http://surl.li/efgcf>). Тісна співпраця університету і роботодавців уможливує працевлаштування за спеціальністю (на вебсторінці кафедри української мови оприлюднено інформацію про працевлаштування випускників ОП 014 Середня освіта (Українська мова і література), Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова); <http://surl.li/ekhqz>). К-НПУ здійснює опитування роботодавців (<http://surl.li/ekhrz>) та випускників (<http://surl.li/ekhrz>) щодо якості ОП, оприлюднює

результати у вільному доступі. Під час спілкування з роботодавцями, присутніми на зустрічі з ЕГ, виявлено факти реальної співпраці із закладами загальної середньої та вищої освіти (Кам'янець-Подільськими ліцеями № 5 і № 9 – співпраця у межах педагогічних практик, працевлаштування випускників, підвищення кваліфікації вчителів у К-ПНУ; Кам'янець-Подільським ліцеєм № 16 – співпраця у межах педагогічних практик, залучення професіоналів-практиків до аудиторних занять (А. Лупійчук); Уманським державним педагогічним університетом імені Павла Тичини – співпраця в дослідженні мовних особливостей говірок населених пунктів у межах наукових розвідок Східноподільського лінгвокраєзнавчого центру УДПУ імені Павла Тичини, Навчально-наукової лабораторії діалектологічних досліджень К-ПНУ імені Івана Огієнка).

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

На ОП, що акредитується, професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців залучають до аудиторних занять як викладачів або як гостей лекторів. Як викладач залучена учителька української мови та літератури Кам'янець-Подільського ліцею № 16 А. В. Лупійчук. Як гостеві лектори – провідні фахівці в галузі з різних закладів освіти: Українського Вільного Університету в Мюнхені, проф. Університету ім. Марії Кюрі-Склодовської у Любліні, Університету ім. Адама Міцкевича в Познані, Одеського національного університету ім. І.І. Мечнікова, КНУ ім. Тараса Шевченка, Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, Волинського національного університету імені Лесі Українки й ін. Інформація про заходи оприлюднена на сайті ЗВО (<http://surl.li/efgnj>; <http://surl.li/efgnm>; <http://surl.li/efgnt>; <http://surl.li/efgnz>; <http://surl.li/efgoc>; <http://surl.li/efgoe>; <http://surl.li/efgof>).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Згідно з Положенням про підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників у К-ПНУ (нова редакція) (<http://surl.li/bkryb>) у ЗВО основними видами підвищення кваліфікації є стажування, навчання за програмою підвищення кваліфікації, зокрема участь у семінарах, тренінгах майстер-класах за умови внесення їх до програми підвищення кваліфікації та відповідності основним напрямкам підвищення кваліфікації (п. 2.1.). НПП, які реалізують ОП, активно працюють над підвищенням кваліфікації: 1) беруть участь у міжнародних стажуваннях та проектах, зокрема грантових (Л. Марчук, А. Попович, З. Шевчук, О. Рарицький, Т. Дуткевич, І. Кучинська й ін.; інформація підтверджена відповідними сертифікатами та віддзеркалена на сайті кафедр (<http://surl.li/ebjsj>; <http://surl.li/ebnsk>; <http://surl.li/escmo>; <http://surl.li/escmo>; <http://surl.li/escmo>); 2) майстер-класах, тренінгах, вебінарах (А. Попович – серія майстер-класів з новітніх методик навчання української мови «Академія ігрових технологій», Київський університет імені Бориса Грінченка; тренінг у рамках проекту «Цифрова грамотність освітян», вебінар «Нові підходи до організації сучасного уроку української мови» й ін.); 3) співпрацюють з професійними та/або громадськими об'єднаннями: Л. Марчук є членом Національної спілки краєзнавців України, Всеукраїнської громадської організації «Подільська освітня платформа», Кам'янець-Подільського об'єднання товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка, наукової організації «Центр українсько-європейського наукового співробітництва»; А. Попович – Всеукраїнської громадської організації «Подільська освітня платформа», Української асоціації дослідників освіти; О. Рарицький – завідувач науково-дослідного центру огієнкознавства; член Національної спілки краєзнавців України й ін.; 4) міжнародною спільнотою як члени редколегій, рецензенти наукових журналів «Zeszyty Wiejskie»; «Studia teologiczno historyczne Śląska Opolskiego»; «Głos – język – komunikacja», «Studia Ukrainica Posnaniensia». Така інформація була підтверджена зустрічах з академічним персоналом. Рівні професіоналізму викладачів визначають з опертям на Положення про щорічне рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників К-ПНУ (<http://surl.li/czhwm>). Результати оцінювання роботи працівників К-ПНУ за 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 н.р. оприлюднені на сайті ЗВО (<http://surl.li/eepng>). НПП та головний бухгалтер підтвердили інформацію про те, що ЗВО сприяє підвищенню кваліфікації, зокрема, й через систему премій, наприклад, за публікації у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus, WoS, перше місце в щорічному рейтингу оцінювання діяльності й ін. Сильною стороною і позитивною практикою у ЗВО є наявність власного Проекту «Школа професійного розвитку викладачів К-ПНУ» (<http://surl.li/efkzq>). 3-поміж НПП, які реалізують ОП, лекторами в межах означеного Проекту є З. Шевчук (забезпечує викладання вибіркової ОК), Т. Дуткевич, І. Кучинська, Н. Коваленко (<http://surl.li/efkzq>).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

У ЗВО функціонує система заохочення працівників до розвитку викладацької майстерності, що регламентовано низкою Положень, зокрема: Положення про оплату праці працівників К-ПНУ (<http://surl.li/eflbw>); Положення про додаткове преміювання науково-педагогічних та інших працівників (<http://surl.li/bkryg>); Положення про додаткове преміювання науково-педагогічних та інших працівників Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка за особливі досягнення у навчальній, методичній і науковій роботі (<http://surl.li/eflbq>) й ін. Розвиток викладацької майстерності стимулює й щорічне рейтингове оцінювання діяльності НПП. За його результатами НПП з високим і достатнім рівнем ефективності роботи можуть бути морально та матеріально заохочені (п. 4.2. Положення про щорічне рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників К-ПНУ).

(<http://surl.li/czhwm>). НПП, які реалізують ОП, мають низку відзнак різного рівня, що оприлюднені на вебсторінці кафедри української мови (<http://surl.li/effe>). Сайт ЗВО має вебсторінку «Дошка пошани», що демонструє високий рівень організації праці 10-х кращих НПП за посадовими категоріями «Завідувач кафедри, професор; професор» (з-поміж яких Л. Марчук), «Доцент» (з-поміж яких А. Попович), «Старший викладач, викладач, асистент» (<http://surl.li/eflfg>). За високу ефективність роботи ЗВО заохочує НПП й матеріально. Інтерв'ювання фокус-груп (академічного персоналу та допоміжних структурних підрозділів) засвідчило, що за на ОП у 2022 році за публікацію наукових статей у журналах, що індексуються в Scopus, WoS отримала премію Н. Коваленко, за 1-ше місце в рейтингу Л. Марчук, Н. Коваленко й ін.). У К-ПНУ імені Івана Огінка функціює Проєкт «Школа професійного розвитку викладачів К-НПУ» (<http://surl.li/efkzq>), скерована на потреби академічної спільноти ЗВО. За означеною програмою НПП, які реалізують ОП кваліфікацію не підвищували, але З. Шевчук, Т. Дуткевич, І. Кучинська, Н. Коваленко є лекторами тренінгів для учасників Проєкту.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

Сильні сторони та кращі практики: напрацьована система зростання академічної та професійної кваліфікації НПП, що вирізняється якісними характеристиками понад нормативні вимоги: 1) висока активність НПП участі у міжнародному науковому дискурсі – міжнародні програми / проєкти (<http://surl.li/ebsnk>); 2) гостьова співпраця із ЗВО закордоння (<http://surl.li/eflza>); 3) публікаційна активність в наукових виданнях, зокрема проіндексованих у наукометричних базах Scopus і Web of Science (2021 р. – 18, 2022 р. – 13); 4) членство НПП в низці професійних та/або громадських об'єднань (Національна спілка краєзнавців України, Всеукраїнська громадська організація «Подільська освітня платформа», Кам'янець-Подільське об'єднання товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка, наукова організація «Центр українсько-європейського наукового співробітництва», Українська асоціація дослідників освіти, Науково-дослідний центр огієнкознавства, Національна спілка краєзнавців України й ін.); 5) стимулювання розвитку викладацької майстерності через власну програму підвищення кваліфікації в ЗВО – Проєкт «Школа професійного розвитку викладачів К-НПУ», до якого, як лектори тренінгів для учасників Проєкту, долучені НПП, які реалізують ОП (<http://surl.li/efkzq>).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

У контексті критерію 6 слабких сторін не виявлено. На думку ЕГ, К-ПНУ варто популяризувати з-поміж інших ЗВО України власний передовий досвід стратегічного управління людськими ресурсами. Рекомендуємо: - ЗВО упродовж 2023 року розробити програму заходів щодо дисемінації на цільову аудиторію власного досвіду стратегічного управління людськими ресурсами; - розрахувати час підготовки до реалізації програми таким чином: якщо немає ідеї і все від самого початку – 8–10 місяців підготовки; якщо вже є відповідна ідея і напрацювання в означеному напрямі – 5–7 місяців підготовки.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП, що акредитується, та діяльність НПП за цією ОП відповідає вимогам критерію 6. Усі НПП виявляють високу публікаційну активність (упродовж 2021 та 2022 року лише в наукових виданнях проіндексованих Scopus та Web of Science опубліковано 31 працю + понад нормативні вимоги (5 і більше) у фахових виданнях України, що входять до категорії Б); динамічно підвищують кваліфікацію в різних зарубіжних ЗВО (Університеті імені Масарика, Куявському університеті у Влоцлавеку, Університеті імені Адама Міцкевича, Wyższa Szkoła Społeczno-Gospodarcza, на програмі навчання за проєктом «Фінська підтримка реформи української школи» й інших) (підкритерій 6.1.). Процедури конкурсного добору НПП прозорі, віддзеркалені на сайті ЗВО у розділі «Публічна інформація» (<http://surl.li/dewzv>), уможливають забезпечити достатній рівень професіоналізму НПП для успішної реалізації ОП (підкритерій 6.2). Роботодавці долучені організації та реалізації освітнього процесу шляхом участі у методичних семінарах (<http://surl.li/ebrnut>), рецензуванні ОП (<http://surl.li/effvh>), засіданнях Ради роботодавців (<http://surl.li/ebrnuo>), розширених засіданнях кафедри української мови (<http://surl.li/effxu>) й ін. (підкритерій 6.3.). До аудиторних занять систематично залучені не лише українські, а й зарубіжні фахівці (з Кам'янець-Подільського ліцею № 16, Українського Вільного Університету в Мюнхені, Університету ім. Марії Кюрі-Склодовської у Люблені, Університету ім. Адама Міцкевича в Познані, КНУ ім. Тараса Шевченка й ін. (підкритерій 6.4.)). НПП професійно зростають не лише в процесі активної участі у стажуваннях та проєктах, зокрема грантових, тренінгах, вебінарах, а й у співпраці з професійними та/або громадськими об'єднаннями (Національною спілкою краєзнавців України, Всеукраїнською громадською організацією «Подільська освітня платформа», Кам'янець-Подільським об'єднанням товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка, науковою організацією «Центр українсько-європейського наукового

співробітництва», Українською асоціацією дослідників освіти й ін.) та міжнародною спільнотою як члени редколегій, рецензенти наукових журналів «Zeszyty Wiejskie»; «Studia teologiczno historyczne Śląska Opolskiego»; «Głos – język – komunikacja», «Studia Ukrainica Posnaniensia» (підкритерій 6.5.). ЗВО стимулює розвиток майстерності НПП шляхом морального та матеріального заохочення, окрім того, має власний проєкт «Школа професійного розвитку викладачів К-НПУ», у якому НПП З. Шевчук, Т. Дуткевич, І. Кучинська, Н. Коваленко, які реалізують ОП, є лекторами тренінгів для учасників Проєкту (підкритерій 6.6). Вирішальним в оцінюванні критерію 6 стали підкритерії 6.1, 6.4, 6.5, 6.6 що відповідають вимогам понад нормативні вимоги; 6.2, 6.3. – цілком. Особливістю ОП за означеним критерієм ЕГ вважає міжнародне співробітництво НПП із зарубіжними ЗВО в рамках науково-педагогічного дискурсу, що, на думку ЕГ, сприяє реалізації стратегічних планів розвитку ОП зокрема та ЗВО в цілому. ЕГ вважає, що за означеним критерієм ОП взірцева.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час огляду матеріально-технічної бази, ЕГ констатувала, що усі ресурси, якими забезпечений ЗВО, цілком задовольняють освітні, наукові та творчі потреби усіх учасників освітнього процесу, а також сприяють їхньому розвитку, дозволяють реалізувати свої інтереси, а також забезпечують повноцінне функціонування відповідної ОП. Враховуючи те, що К-ПНУ має велику історію та знаходиться у визначній будівлі, адміністрація ЗВО сприяє постійному оновленню навчальних аудиторій, освітніх центрів та лабораторій. Наявні великі та світлі аудиторії з мультимедійним обладнанням, яке дозволяє урізноманітнити навчальні заняття, цікаво та динамічно проводити семінари і практичні заняття. До інших підрозділів ЗВО належать навчально-наукові лабораторії (етнології, літературного краєзнавства та компаративістики, діалектологічних досліджень), що дають ЗдВО за даною ОП виконувати різні види навчальних робіт, поглиблювати свої знання з НД, реалізовувати наукові польові дослідження, а також користуватися відеотеками, фонотеками і літературними фондами. У ЗВО функціонує бібліотека, фонди якої налічують не одну тисячу навчальної та наукової літератури; електронний фонд, а також інституційний репозитарій та читальні зали. У ЗВО функціонує єдина локальна комп'ютерна мережа, до якої підключені всі факультети, що дозволяє з будь-якого комп'ютера, який підключений до загальноуніверситетської мережі користуватися Інтернетом; на території кампусу та навчального корпусу, де реалізовується ОП, також є доступ до Wi-Fi. Інформаційно наповнений офіційний вебсайт ЗВО, де можна знайти усю необхідну інформацію для зацікавлених сторін. Адміністрація та допоміжні сервісні служби ЗВО сприяють постійному оновленню інформації, додають різні рубрики, поширюють новини та анонують події щодо університетського життя. Функціонує LMS Moodle, на якій розміщені матеріали НД тощо; електронний журнал для відображення навчальних результатів ЗдВО. У ЗВО також є велика їдальня на 220 посадкових місць та 3 буфети на 110 посадкових місць. Для реалізації спортивних інтересів ЗВО передбачив наявність спортивної зали, стадіону, майданчиків для ігрових видів спорту. Творчі здібності ЗдВО реалізуються безпосередньо у творчих гуртках і майстернях, зокрема, ЗдВО даної ОП беруть активну участь у проєктах університетського театру «Естель». У ЗВО також є свої гуртожитки з коридорною системою поселення, експлуатаційно-технічний відділ, а також господарські й інженерні служби, робота яких пов'язана із забезпеченням життєдіяльності і підтриманням у належному стані матеріально-технічної бази закладу. Враховуючи вищезазначене, а також наявність рекреаційних і санітарних зон, психологічної служби, медичного пункту, місць для самостійної підготовки, актового і конференц-залів та власної поліграфічної бази, ЕГ стверджує, що ресурси ЗВО цілком задовольняють потреби усіх учасників освітнього процесу, сприяють їхньому різносторонньому розвитку та дозволяють досягти цілей і ПРН, визначених ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

За результатами бесід зі здобувачами вищої освіти, органами студентського самоврядування, НПП та допоміжним персоналом ЕК повідомили, що ЗВО забезпечує безоплатний та вільний доступ до усіх матеріально-технічних ресурсів, які необхідні під час здійснення навчально-наукової діяльності за відповідною ОП, а також повною мірою покриває творчі та спортивні інтереси поза нею.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Під час огляду матеріально-технічної бази ЗВО, бесіди зі студентською спільнотою, НПП та адміністративним персоналом ЕГ мала змогу пересвідчитись, що освітнє середовище є повністю безпечним для життя і здоров'я та дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти. Адміністрація ЗВО спонукає усіх учасників освітнього процесу дотримуватися норм пожежної безпеки, проходити інструктажі з охорони праці та безпеки життєдіяльності. У ЗВО розроблені відповідні документи, зокрема Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього

процесу(<https://drive.google.com/file/d/1TNFbaOPJuv01DVLD-QeDIbBl3W2hf8Es/view>) та Положення про порядок навчання і перевірки знань з питань охорони праці та безпеки життєдіяльності працівників і здобувачів вищої освіти (https://drive.google.com/file/d/1p_yVSGwnAtSSatxvLB-jNqgdI3dMVSSX/view). На офіційному вебсайті ЗВО та Youtube каналі (https://www.youtube.com/playlist?list=PLmYmKWtAMbdxbSDe1JnTbSA1DvBz_18_n) розміщені відеоролики з тактичної медицини, надання першої домедичної допомоги, інструктажі та майстер-класи з цивільного захисту та евакуації. Зазначимо, що ЗВО попіклувався про безпеку і життя учасників освітнього процесу, облаштувавши безпечні укриття у разі оголошення повітряної небезпеки. В укриттях є питна вода, облаштовані місця для сидіння, санітарні зони та є доступ до мережі Інтернет. Виходячи з вищезазначеного, ЕГ може констатувати, що ЗВО докладає зусилля для створення безпечного освітнього простору та демонструє адаптивний підхід для забезпечення життєдіяльності у край складних ситуаціях.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Під час акредитаційної експертизи ЕГ мала змогу пересвідчитись, що усі служби докладають чималі зусилля щодо інформування усіх учасників освітнього процесу про найважливіші освітньо-наукові, культурні, соціальні та спортивні події з життя ЗВО. Основним інформаційним ресурсом є офіційний вебсайт ЗВО, на якому розміщується уся нормативно-правова база та внутрішні документи, найактуальніша інформація, анонси подій, а також оновлюються рубрики за напрямками діяльності ЗВО. Система Moodle використовується безпосередньо для забезпечення безперебійного освітнього процесу, де розміщуються усі інформація про ОК та є можливість виконувати різноманітні завдання та проходити контролі знань. Також там продубльовані силабуси та робочі програми навчальних дисциплін. Для швидкого інформування студентів, викладачі та куратори застосовують різні месенджери, зокрема Viber та Telegram. Також у ЗВО є офіційні сторінки в Instagram та Facebook, де коротко висвітлюються і аносуються події. За результатами акредитаційної експертизи ЕГ може констатувати, що ЗВО робить усе можливе, щоб постійно інформувати здобувачів вищої освіти та НПП з різних питань. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ повідомили, що у них не виникає проблем з отриманням будь-якої інформації, а у разі необхідності вони можуть звернутися до куратора навчальної групи чи напряму до викладача. Актуальною є соціально-психологічна підтримка, яку у ЗВО забезпечує Психологічна служба. Наразі вона практикує індивідуальні та групові консультування, проводить тренінги та психологічні групи, а також у разі потреби звертається до суміжних спеціалістів для розв'язання проблем здобувачів і підтримки їх психологічного здоров'я. Зв'язок з адміністрацією ЗВО студенти підтримують через надання звернень до скриньки довіри, а також на відкритих зустрічах, зокрема з ректором.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

На відповідній ОП немає здобувачів освіти, які б мали особливі освітні потреби. Втім, у ЗВО розроблений Порядок супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим особам з числа маломобільних груп населення (<https://kpmu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/07/poriadok-suprovodu-nadannia-dopomohy-osib-z-invalidnistiu.pdf>) та Положення про організацію інклюзивного навчання (<https://kpmu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/07/polozhennia-pro-orhanizatsiiu-inkliuzivnoho-navchannia-v-kamianets-podilskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-ivana-ohienka.pdf>), відповідно до яких ЗВО показав свою готовність до розв'язання будь-яких питань, пов'язаних з супроводом та надання допомоги такій категорії студентів. Біля входу в навчальний корпус є спеціальна кнопка виклику, натиснувши яку до особи підійде черговий та допоможе потрапити у будівлю. Розклад занять, у разі необхідності, підлаштовують таким чином, щоб навчальні аудиторії знаходилися на першому поверсі корпусу. У гуртожитку встановлений спеціально оснащений підйомник та пандус, а також санітарні, кімнати для осіб з особливими потребами, такі самі санітарні зони є і в навчальному корпусі. На зустрічі з представниками студентського самоврядування ЕГ повідомили, що особам з особливими освітніми потребами в обов'язковому порядку надається психологічна допомога для полегшення процесів, пов'язаних з адаптацією до нових умов. Також у разі необхідності, буде надана супроводжуюча особа.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Задля протидії конфліктних ситуацій, пов'язаних з проявами дискримінації за будь-якими ознаками, сексуальними домаганнями, корупцією, порушенням прав і свобод громадянина, утиском чи булінгом ЗВО дотримується відповідник законів України та зобов'язується реагувати на них. ЗВО розробив зрозумілу і чітку політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій, які базуються на Положенні про врегулювання конфліктних ситуацій (<https://drive.google.com/file/d/1M0zaUF-zZggorxCOEWfEnWgvxqHPWdDQ/view>). Згідно з Положенням кожна конкретна ситуація розглядається окремо та вирішується комісією, яка створюється для її вирішення. Зокрема, за умови виникнення конфлікту інтересів з боку одного з учасників освітнього процесу, здобувач вищої освіти або педагогічний/науково-педагогічний/науковий працівник, або співробітник ЗВО має право подати заяву на ім'я

ректора, обов'язково зазначивши суть конфліктної ситуації. На підставі заяви ректор створює тимчасову комісію, до складу якої входить не менше 3 осіб. До складу комісії обов'язково залучають представників органів студентського самоврядування, профкому працівників і профкому студентів, аспірантів та докторантів, представників юридичного сектора ЗВО. До основних шляхів запобігання конфліктним ситуаціям можна віднести: відкритість адміністрації ЗВО до вирішення будь-яких проблемних питань, робота куратора щодо інформування здобувачів про цінності, які сповідує ЗВО; демократичність, прозорість і колегіальність у розв'язанні спірних питань; постійний моніторинг задоволеності здобувачів вищої освіти навчанням у ЗВО (у тому числі моніторинг психологічних станів здобувачів). На зустрічі зі здобувачами, ЕГ дізналася, що у межах даної ОП зустрічались конфліктні ситуації, пов'язані з результатами оцінювання знань здобувачів вищої освіти. Однак, усі ці випадки були успішно вирішені за допомогою розмов і бесід куратора з викладачем та студентом. Також була практика оскарження оцінки за допомогою подання заяви та зібрання комісії для перескладання іспиту з дисципліни. За результатами роботи комісії, здобувач вищої освіти отримав такий самий бал, як і до перескладання з чим і погодився. Студентська спільнота також зазначила, що знає про правила і механізми врегулювання конфліктних ситуацій. Також є можливість звернутися за допомогою до куратора навчальної групи, завідувача кафедри, психологічної служби або до адміністрації, написавши листа на скриньку довіри. В ЗВО є практика щомісячних зустрічей з ректором у форматі «Кава з ректором», де обговорюються усі питання, які хвилюють здобувачів вищої освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Сильні сторони: - достатня матеріально-технічна база, яка повністю забезпечує досягнення визначених ОП цілей та програмних результатів навчання, спонукає здобувачів вищої освіти до постійного інтелектуального розвитку, професійного вдосконалення і творчої реалізації; - на практиці застосовується дієвий механізм вирішення конфліктних ситуацій та спірних питань зі створенням спеціальної комісії та залученням сторонніх осіб, які не мають приватного інтересу. Позитивні практики: щомісячні зустрічі з ректором ЗВО у форматі «Кава з ректором»; налаштування автоматичної перевірки робіт студентів на визначення рівня унікальності через програму Unicheck у системі Moodle.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

За результатами проведеної експертизи, ЕГ не виявила недоліків чи слабких сторін у межах Критерію 7. Рекомендуємо удосконалювати матеріально-технічну базу, оснащуючи навчальні аудиторії новою сучасною мультимедійною технікою відповідно до концепції розвитку ЗВО до 2030 року.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Під час проведення акредитаційної експертизи ЕГ у межах Критерію 7 не виявила будь-яких недоліків. Фінансові та матеріально-технічні ресурси ЗВО задовольняють потреби усіх учасників освітнього процесу, а також забезпечує досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання (підкритерій 7.1). ЗВО надає безоплатний та вільний доступ до ресурсної бази та здійснює постійний інформаційний та консультативний супровід (підкритерії 7.2, 7.4); створений безпечний простір, доступний для будь-яких категорій учасників освітнього процесу (підкритерії 7.3, 7.5); має чітку позицію та відпрацьований алгоритм у вирішенні конфліктних ситуацій різного типу, що регулюються відповідним документом (підкритерій 7.6). Зважаючи на викладене вище, ЕГ дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В за Критерієм 7.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедуру розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП ЗВО регламентує Положення про освітні програми (<https://drive.google.com/file/d/1apkc4bdu4wTDTUFtQAsNdFAExigGLi6d/view>), яке визначає загальні вимоги до структури, порядок розроблення, затвердження, реалізації, моніторингу та перегляду, оновлення і внесення змін, а також їх закриття. В документі розписані усі етапи реалізації ОП, починаючи від ініціативи її

створення. Попередньо проводиться аналіз актуальності ОП та оцінювання достатності наявних ресурсів. Порядок проведення внутрішньої акредитації ОП (<https://drive.google.com/file/d/1tqFkOEr4u6QVpSZUNvHGC6pXDRC8hURe/view>) визначає заходи та процедури внутрішньої акредитації ОП спеціальностей ЗВО відповідно до вимог системи ВЗЯВО; урегулює розподіл повноважень між адміністрацією, випусковими кафедрами, факультетами, учасниками освітнього процесу, робочими й дорадчими органами, керівними органами, загальноуніверситетськими та іншими структурними підрозділами щодо проведення внутрішньої акредитації. Метою внутрішньої акредитації ОП спеціальності є визначення якості ОП відповідно до Порядку критеріїв, системи індикаторів й основних заходів системи ВЗЯВО в К-ПНУ (згідно з ESG) з визначенням готовності до проходження акредитаційної перевірки НАЗЯВО. Моніторинг, перегляд та оновлення ОП передбачає здійснення оцінювання якості з метою її удосконалення. Контроль за якістю ОП покладений на внутрішні і зовнішні акредитаційні процедури. До перших належать процедури моніторингу та перегляду ОП в середині самого ЗВО, а зовнішні здійснюються НАЗЯВО й іншими акредитованими вітчизняними/іноземними установами. Внутрішній моніторинг здійснюється щорічно на інститутському та загальноуніверситетському рівнях. До першого залучений гарант та НПП, а також НМЦ забезпечення якості освіти. За результатами роботи складається аналітичний звіт із висновками та пропозиціями, які далі обговорюються на засіданні кафедри та вченої ради. Зазначимо, що моніторинг може проводитися з залученням ЗдВО, роботодавців, випускників та інших стейкхолдерів через участь у семінарах, засіданнях кафедри та за допомогою анкетування. На сайті кафедри у відкритому доступі представлений документ, який демонструє динаміку розвитку ОП, починаючи з 2018 року (<https://drive.google.com/file/d/1nt5Gh8v9zKKAyuZ7lspSObdyfilhdO61/view>). Під час зустрічі з ЕГ ЗдВО повідомили, що мають можливість висловити свої побажання щодо ОП викладачам, через зустрічі студентського самоврядування, а також за допомогою проходження анкетування, яке розробляє Навчально-методичний центр забезпечення якості освіти; роботодавці також підтвердили своє залучення до процедур обговорення через надання рецензій та систематичної співпраці з кафедрою, зокрема під час проходження ЗдВО практики чи у рамках науково-практичних конференцій, семінарів, лекцій тощо. Отже, можемо констатувати, що ЗВО має чіткі процедури розроблення, моніторингу та періодичного перегляду ОП, а також послідовно їх дотримується.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Залучення здобувачів до розроблення, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм окреслено у Положення про освітні програми (<https://drive.google.com/file/d/1apkc4bdu4wTDTUFTQASNdFAExigGLi6d/view>), де зазначено, що вони залучаються для врахування пропозицій щодо покращення освітнього процесу у формі опитувань, інтерв'ювання, роботи у фокус-групах, засіданнях кафедри тощо. У ЗВО активно використовується практика анкетування під час здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості, що неодноразово було проговорено здобувачами вищої освіти під час зустрічі з ними. На офіційному вебсайті ЗВО наведений повний перелік анкет та результатів їх проведення за різною тематикою, що дозволяє стверджувати, що ЗВО демонструє бажання покращити та удосконалити ОП та виявити «слабкі» місця. На зустрічі з студентським самоврядуванням було проговорено, що здобувачі вищої освіти можуть надати їм свої пропозиції та скарги, які будуть оголошені на засіданні кафедри під час обговорення ОП, що прописано у протоколах (при здійсненні моніторингу обов'язково має бути присутній представник органу студентського самоврядування.). Втім надані для ознайомлення документи фіксують дещо загальне залучення здобувачів до засідань та озвучення конкретних пропозицій. Загалом можемо стверджувати, що ЗВО має реалістичний механізм залучення здобувачів освіти до моніторингу та перегляду освітніх програм через процедури проходження анкетувань.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Участь роботодавців у розробленні, моніторингу та періодичному перегляді освітніх програм у ЗВО регламентується Положенням про освітні програми (<https://drive.google.com/file/d/1apkc4bdu4wTDTUFTQASNdFAExigGLi6d/view>). Співпрацю з роботодавцями передусім займається кафедра, яка реалізовує ОП, зокрема через проведення семінарів, круглих столів, спільних зустрічей, листувань, опитувань про їхнє бачення щодо реалізації ОП, пропозицій до покращення якості освіти. На офіційному вебсайті ЗВО на сторінці кафедри, де представлений інформаційний пакет ОП, роботодавці можуть залишити свої пропозиції, відгуки та побажання, заповнивши Google-форму (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdIwZrkfsqHPZBodwoFg_FBELS4mgD8APgmVUhmTkiSH-c4vw/closedform). Також ЗВО та безпосередньо випускова кафедра широко практикує залучення роботодавців до написання рецензій на ОП. Усі рецензії представлені на офіційному вебсайті ЗВО у відкритому доступі. На зустрічі з роботодавцями, ЕГ була поінформована, що вони не тільки мають можливість висловити своє бачення, але й залучаються до організації практики для здобувачів вищої освіти, в рамках якої можуть простежити практичний аспект ОП. Участь роботодавців у розробленні, моніторингу та періодичному перегляді освітніх програм у ЗВО регламентується Положенням про освітні програми (<https://drive.google.com/file/d/1apkc4bdu4wTDTUFTQASNdFAExigGLi6d/view>). Співпрацю з роботодавцями передусім займається кафедра, яка реалізовує ОП, зокрема через проведення семінарів, круглих столів, спільних зустрічей, листувань, опитувань про їхнє бачення щодо реалізації ОП, пропозицій до покращення якості освіти. На офіційному вебсайті ЗВО на сторінці кафедри, де представлений інформаційний пакет ОП, роботодавці можуть залишити свої пропозиції, відгуки та побажання, заповнивши Google-форму (https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdIwZrkfsqHPZBodwoFg_FBELS4mgD8APgmVUhmTkiSH-c4vw/closedform).

сdvw/closedform). Також ЗВО та безпосередньо випускова кафедра широко практикує залучення роботодавців до написання рецензій на ОП. Усі рецензії представлені на офіційному вебсайті ЗВО у відкритому доступі. На зустрічі з роботодавцями, ЕГ була поінформована, що вони не тільки мають можливість висловити своє бачення, але й залучаються до організації практики для здобувачів вищої освіти, в рамках якої можуть простежити практичний аспект ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Функція збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників за відповідною ОП покладена безпосередньо на випускову кафедру. На офіційному вебсайті ЗВО на сторінці кафедри представлена інформація про її випускників. Зазначимо, що інформацію про них подано по категоріях (випускники-науковці, відомі-випускники, випускники-викладачі тощо). Також представлені анкети для випускника та результати (<https://proforient.kpnu.edu.ua/formy-opytuvannia/>). Також у ЗВО функціонує онлайн-проект «Історія успіху» (<https://meridian.kpnu.edu.ua/category/istoria-uspikhu-vypusknika-kpnu/>), в рамках якого представлені історії випускників на шляху до їхнього кар'єрного успіху. Його результати представлені на офіційному вебсайті ЗВО. Функціонує у ЗВО і Центр кар'єри, який не тільки допомагає студентам знайти роботу, надає інформацію про вакантні посади, а також відслідковує кар'єрний шлях випускників протягом трьох років. Відзначимо, що усі викладачі, які забезпечують реалізацію відповідної ОП є випускниками К-ПНУ, що говорить про те, що ЗВО забезпечує повний цикл професійного становлення, починаючи зі студентства і завершуючи готовим спеціалістом-викладачем. Отже, можемо стверджувати, що ЗВО зацікавлений у підтриманні подальших зв'язків з випускниками, через залучання їх до університетських проєктів.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Під час опрацювання внутрішніх нормативних документів, зокрема Положення про систему внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (<https://drive.google.com/file/d/1fJt5mTcwrKgEpV8cjNYUM7GaI6MikA4o/view>), зустрічей з керівництвом, адміністративним персоналом та НПП виявлено, що у ЗВО створено багаторівневу систему управління якістю освітньої діяльності. Вона включає стратегічне, перспективне та поточне планування роботи щодо забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; розробку пропозицій щодо проведення моніторингу з удосконалення внутрішньої системи ЗЯВО; координацію НМЦ забезпечення якості освіти разом із загальноуніверситетськими структурними підрозділами та дорадчими органами, що залучені до реалізації системи ВЗЯВО; впровадження новітніх освітніх технологій, технологій дистанційного та змішаного навчання; організація роботи щодо реалізації політики забезпечення академічної доброчесності учасниками освітнього процесу; організація аналізу якості кадрового складу; забезпечення моніторингу якості освітньої діяльності та якості вищої освіти шляхом проведення та безпосередньої участі в організації опитувань через анкети учасників освітнього процесу факультетів/інститутів, випускників, роботодавців. Можна виділити такі організаційні рівні системи ВЗЯВО: 1) ЗдВО та органи студентського самоврядування, до прав яких належить участь у моніторингу, обговоренні та вирішенні питань підвищення рівня якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, участь у заходах (процесах) щодо ВЗЯВО ЗВО; 2) організація ВЗЯВО гарантими та членами проєктних груп ОП, завідувачами випускових кафедр, НПП, які забезпечують ОК ОП, ЗдВО, випускниками, роботодавцями. Відбувається розроблення, оцінювання, затвердження, відкриття, реалізація, моніторинг із періодичним переглядом та оновленням ОП. Це рівень, на якому формується якість вищої освіти у К-ПНУ; 3) структурні підрозділи ЗВО, що здійснюють освітню діяльність та відповідають за реалізацію заходів із ЗЯВО, колегіальні органи управління, робочі та дорадчі органи; органи студ. самоврядування, випускники, роботодавці. На цьому рівні здійснюється реалізація ОП; 4) структурні підрозділи ЗВО, що сприяють провадженню освітньої діяльності та вдосконаленню організації ВЗЯВО. На цьому рівні здійснюється організація та координація забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти ЗВО НМЦ ЗЯВО із загальноуніверситетськими структурними підрозділами та дорадчими органами. Здійснюється розробка, обговорення та апробація загальноуніверситетських проєктів нормативних документів і процедур; щорічний загальноуніверситетський моніторинг ОП; 5) ректор, ректорат, вчена рада К-ПНУ, наглядова рада ЗВО, функції яких визначені законами України, Статутом ЗВО та іншими нормативними документами. Рівень, на якому визначаються основні стратегічні, перспективні й поточні напрями організації діяльності ЗВО.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

ОП за спеціальністю «014 Середня освіта» освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література)» акредитується вперше, тому констатувати вплив результатів зовнішнього забезпечення якості освіти на позитивний чи негативний процес розвитку ОП неможливо.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Відповідно до Стратегії розвитку на 2020-2025 роки (<https://drive.google.com/file/d/1Wnu9Sjybwlgd8JDcM2XuTVgPcksKbC4/view>) однією з концептуальних засад визначено забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти. Концепція внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання (https://drive.google.com/file/d/1sstOuJNnkeHJC1_3omgL7MipKoSLiDiO/view) базується на власній місії, візії та цінностях, принципах академічної свободи, в якому органічно поєднуються наукова, науково-технічна, міжнародна, мистецька, інноваційна діяльності та освітній процес і набуття практичних навичок найвищої якості. Сьогодні ЗВО головними цілями та завданнями системи внутрішнього забезпечення якості вищої визначає: формування, розробка і застосування єдиних критеріїв якості освітньої діяльності і якості вищої освіти й механізму їх оцінювання; формування і використання системи індикаторів якості освітньої діяльності та якості вищої освіти із систематизацією інформації та її аналізом; співвідношення завдань системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти з завданнями та процедурами зовнішнього забезпечення якості освітньої діяльності закладів вищої освіти та якості вищої освіти України, а також організація та проведення експертизи та щорічного моніторингу і періодичного перегляду ОП. Для реалізації своїх цілей ЗВО розробив чіткий розподіл повноважень та функцій за окремим структурним підрозділом. Отже, у ЗВО формується культура якості, що є передумовою постійного вдосконалення ОП. Однак необхідно зауважити, що попри наявність чіткої і прозорої внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти окремі її аспекти потребують удосконалення, зокрема здобувачі вищої освіти у процесі моніторингу якості під час засідань кафедри не продемонстрували реального впливу на ОП через відсутність конкретики у своїх пропозиціях і внесення їх до протоколів засідання кафедри.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони: у ЗВО відпрацьована система анкетування, що дозволяє виявити рівень задоволеності навчання за відповідною ОП, а також висвітлює проблемні питання освітньо-наукового процесу. Позитивні практики: функціонування дієвої системи забезпечення якості вищої освіти, до якої залучені усі представники освітнього процесу, що регламентується окремим, спеціально розробленим Положенням про внутрішню систему забезпечення якості вищої освіти; - централізованої системи взаємодії з випускниками на рівні ЗВО у рамках проекту «Історія успіху».

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Результати анкетувань, які проводяться у ЗВО, достатньою мірою не висвітлюють конкретні "больові" точки здобувачів вищої освіти та не відображають їхніх запитів щодо покращення ОП. Рекомендуємо: протягом 2023 року розробити систему фіксації конкретних пропозицій та зауважень здобувачів вищої освіти щодо даної ОП, які будуть оприлюднюватися у вигляді таблиці чи презентації на офіційному сайті К-ПНУ.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У ЗВО розроблені відповідні документи, які визначають і регламентують процес внутрішнього забезпечення якості освіти, а також питань щодо затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП та послідовно дотримується визначених ним процедур (підкритерій 8.1); студентська спільнота, роботодавці та інші стейкхолдери загалом залучені до процесу моніторингу якості ОП через систему анкетувань (підкритерії 8.2, 8.3); налагоджена робота з випускниками через залучення їх до загальноуніверситетських проєктів (підкритерій 8.4); функціонує система внутрішнього забезпечення якості, результати якої аналізуються та беруться до уваги (підкритерій 8.5); у ЗВО сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку ОП та освітньої діяльності за цією програмою. Зважаючи на викладене вище, ЕГ дійшла висновку, що ОП відповідає рівню В за Критерієм 8.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої

програми.

ЕГ дійшла висновку, що правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми, а також є чіткими, зрозумілими та однозначними. Вони регламентовані відповідними нормативними документами, які розміщені на офіційному вебсайті ЗВО у розділі «Університет» на початковій сторінці, вкладка «Публічна інформація» (<https://kpnpu.edu.ua/publiczna-informatsiia/>). Зокрема, Статутом К-ПНУ (<https://drive.google.com/file/d/1mSgollhpXhjS9dAP9pippTiBvdTLCVr5H/view>), Колективним договором між адміністрацією та профспілковим комітетом працівників К-ПНУ на 2021-2023 роки (<https://kpnpu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/08/kolektyvnyi-dohovir-2021-2023-lyst.pdf>) і Правилами внутрішнього розпорядку (<https://drive.google.com/file/d/1kXGZVxEIcGoCmy33EvqF2c2E7hGHUrT8/view>), а також низкою положень: Положенням про організацію освітнього процесу (<https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOvL2bTCaLtRbcQA86/view>), Положенням про дистанційне навчання (https://drive.google.com/file/d/1c--sYRfDI_iAT7L766LprKB-x9GGKaEy/view), Порядком організації поточного та семестрового контролю із застосуванням дистанційних технологій навчання (https://drive.google.com/file/d/15qM6nA_NtvOZxOYz4Hzc8DZNgnAiL_zz/view), Положенням про закріплення освітніх компонентів за кафедрами (https://drive.google.com/file/d/oB_EBvdN4dQsIVudQWldBRmdXZk1jSDhXaF9SeFI1aEotbHV3/view?resourcekey=o-O-l-wpdw38Uo5qfRaV1cJg), Положенням про порядок створення та організації роботи ЕК (<https://drive.google.com/file/d/14M3ig6J7N4vRf9Gf5P95JagtifitoazL/view>) тощо. Треба відзначити, що для більшої зручності та спрощення пошуку необхідної інформації створений рубрикатор, який розподіляє документи за відповідними групами. На вебсайті ЗВО також є покликання на альтернативні (офіційні) ресурси, зокрема сторінки в соціальних мережах Instagram (<https://www.instagram.com/kpnu1918/>), Facebook (<https://www.facebook.com/kpnu.edu.ua>) та YouTube (https://www.youtube.com/watch?v=S_kNOl3RcTU&list=PLmYmKWrAMbdyverVqSlC2GMMTgVW1qoJT), через які усі залучені до науково-педагогічного процесу можуть отримувати інформацію у реальному часі. На зустрічах зі студентською спільнотою, ЕГ повідомили, що для внутрішньої комунікації студентських груп та швидкого інформування здобувачів та НПП про актуальні події з життя ЗВО активно використовуються месенджери Viber та Telegram. Також усю необхідну інформацію, яка безпосередньо стосується освітнього процесу та викладання на ОП можна знайти у системі Moodle, що було продемонстровано під час огляду матеріально-технічної бази ЗВО. Під час зустрічей з різними фокус-групами, ЕГ пересвідчилася, що усі представники освітнього процесу є свідомими його учасниками, знають про свої права, обов'язки та послідовно дотримуються їх під час реалізації ОП.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На офіційному вебсайті ЗВО на сторінці випускової кафедри у розділі «Освітньо-професійні програми» представлений інформаційний пакет обговорення проекту освітньо-професійної програми «Середня освіта (Українська мова і література)» другого (магістерського) рівня вищої освіти (<https://um.kpnu.edu.ua/014-sosvita-ukrainska-mova-i-literatura-or-mahistr/>). Пропозиції стейкхолдерів представлені у вигляді таблиці та розміщені у відкритому доступі (https://drive.google.com/file/d/1cpMx1pIETfwDhtSMjsqofXJ1c36nJ_oN/view). Для зручності стейкхолдерів ЗВО також розмістив силабуси навчальних дисциплін та робочі програми, а також покликання на Google форму, заповнивши яку, можна висловити свої побажання та рекомендації. Однак, під час роботи з сайтом, ЕГ не вдалося форму переглянути через відсутність доступу для її заповнення від ЗВО. Також у межах інформаційного пакета представлені рецензії на дану ОП. На зустрічі з гарантом та НПП, ЕГ неодноразово наголошували, що усі зауваження та пропозиції щодо удосконалення ОП можуть надаватися у рамках засідання кафедри, методичних семінарів та заходів, які проводить випускова кафедра та ЗВО. Стейкхолдери, повідомили ЕГ, що вони брали участь в обговоренні ОП та надавали свої рецензії. Однак конкретних прикладів внесення пропозицій щодо покращення даної ОП та реагування ЗВО на них під час зустрічей окреслено не було.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному вебсайті ЗВО оприлюднено точну та достовірну інформацію про ОП (<https://drive.google.com/file/d/1AHlOlwWioLdwOzoAYKnBoesTQ4gA3X2s/view>). Силабуси навчальних дисциплін та робочі програми розміщені на офіційному вебсайті ЗВО (<https://um.kpnu.edu.ua/sylabusy-navchalnykh-dystsyplin-2/>) та продубльовані у системі Moodle. Опрацювавши інформацію, яка знаходиться у відкритому доступі на офіційному вебсайті ЗВО, ЕГ дійшла висновку, що представлена інформація є цілком достатньою і дозволяє ознайомитися з цілями, ОК та очікуваними результатами навчання за ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

У ЗВО функціонує якісний, доступний та інформаційно наповнений вебсайт, який має зручну і зрозумілу навігацію з логічним розміщенням нормативних та внутрішніх документів, з якими можуть ознайомитись усі зацікавлені сторони.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

Проведений ЕГ аналіз акредитаційної справи та оцінка онлайн-ресурсів ЗВО щодо інформативності та доступності необхідної інформації за ОП для усіх стейкхолдерів підтверджує загальну відповідність ОП Критерію 9. Внутрішні нормативно-правові документи ЗВО регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними, чіткими та зрозумілими. Проекти освітніх програм своєчасно оприлюднюються для громадського обговорення, наявна форма зворотного зв'язку. Тому визначаємо рівень відповідності за Критерієм 9 як В.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Проведений ЕГ аналіз акредитаційної справи та оцінка онлайн-ресурсів К-ПНУ щодо інформативності та доступності необхідної інформації за ОП для усіх стейкхолдерів підтверджує загальну відповідність ОП Критерію 9. Внутрішні нормативно-правові документи ЗВО чітко визначають правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними та зрозумілими (підкритерій 9.1). Уся необхідна інформація щодо ОП вчасно оприлюднюється та знаходиться у відкритому доступі на офіційному вебсайті ЗВО (підкритерії 9.2; 9.3).

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B

Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	A
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	B
Критерій 10 . Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Бодик Остап Петрович

Члени експертної групи

Кулик Олена Дмитрівна

Назаренко Олександра Євгеніївна